

BOSNA I HERCEGOVINA

Brčko distrikt BiH

SKUPŠTINA

BRČKO DISTRINKTA BiH

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Брчко дистрикт БиХ

СКУПШТИНА

БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

Mladena Maglova 2, 76100 Brčko distrikt BiH, telefon i faks: 049/215-516

Младена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, тел. и факс: 049/215-516

Na temelju članka 22 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 2/10 – pročišćeni tekst), Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na 63. redovitoj sjednici održanoj 4. rujna 2024. godine, usvaja

**ZAKON
O ZAŠТИTI ŽIVOTNOG OKOLIŠA U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I
HERCEGOVINE**

PRVI DIO – OSNOVNE ODREDBE

**Članak 1
(Predmet)**

Zakonom o zaštiti životnog okoliša (u dalnjem tekstu: Zakon) propisuju se obveza zaštite životnog okoliša radi njegovog očuvanja, smanjenja rizika po život i zdravlje ljudi, osiguranja i poboljšanja kvalitete života, zaštita komponenti životnog okoliša, informiranje i pristup informacijama u oblasti zaštite životnog okoliša, planiranje zaštite životnog okoliša, strateška procjena utjecaja, procjena utjecaja na životni okoliš, postupak izdavanja ekološke dozvole, sprječavanje velikih nesreća, sustav eko-označavanja, upravljanje zaštitom životnog okoliša, financiranje aktivnosti u svezi sa životnim okolišem, odgovornost za štetu nanesenu životnom okolišu, kao i prava i obveze pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnosti propisane ovim Zakonom.

**Članak 2
(Definicije)**

Pojedini izrazi rabljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) „**biološka raznovrsnost**“ je sveukupnost živih organizama koji su sastavni dio ekoloških sustava (u dalnjem tekstu: biodiverzitet)
- b) „**emisija**“ je izravno ili neizravno ispuštanje supstancija, vibracija, topline ili buke u zrak, vodu ili zemljište iz pojedinačnih ili difuznih izvora u postrojenju
- c) „**imisija**“ je koncentracija supstancija u određenom mjestu i vremenu u okolišu
- d) „**javnost**“ obuhvaća jedno ili više fizičkih ili pravnih osoba, organizacije ili neformalne skupine
- e) „**komponente životnog okoliša**“ su zemljište, zrak, voda, biosfera, energija, kao i izgrađeni životni okoliš koji je nastao kao rezultat djelatnosti ljudskog čimbenika i sastavni je dio životnog okoliša
- f) „**korištenje životnog okoliša**“ je svaka djelatnost koja izaziva promjene u životnom okolišu
- g) „**monitoring životnog okoliša**“ je sustav praćenja stanja životnog okoliša, emisija i imisija

- h) „**opasna supstancija**“ je supstancija, mješavina supstancija ili preparat koji je prezentan kao proizvod, nusproizvod, talog ili međuproizvod, uključujući i one supstancije za koje je osnovano očekivati da bi mogle nastati u slučaju nesreće
- i) „**opterećivanje životnog okoliša**“ je emisija opasnih supstancija ili energije u životni okoliš
- j) „**operator**“ je titular ekološke dozvole, odnosno pravna ili fizička osoba koja obavlja ili nadzire djelatnost radi koje je dužna osigurati da pogoni i postrojenja budu izgrađeni i funkcioniraju suglasno ovom Zakonu ili pravna ili fizička osoba na koju je prenesena ovlast donošenja ekonomskih odluka o tehničkom funkcioniranju pogona ili postrojenja
- k) „**plan sprječavanja velikih nesreća**“ je plan upravljanja i organizacije rada, identifikacije i procjene opasnosti, nadzora rada, planiranja interventnih mjera i provedbe monitoringa, koji se donosi s ciljem sprječavanja utjecaja velikih nesreća na ljude i životni okoliš
- l) „**procjena utjecaja na životni okoliš**“ je stručna procjena izravnog i neizravnog utjecaja projekta na ljude, biljni i životinjski svijet, gljive, zemljište, vodu, zrak, klimu i pejzaž, materijalna dobra i kulturno nasljeđe i njihovo međusobno djelovanje
- m) „**postrojenje**“ podrazumijeva jednu ili više tehničkih jedinica na jednom mjestu u kojima se obavlja djelatnost koja može imati negativne utjecaje na životni okoliš
- n) „**prirodni resurs**“ je komponenta životnog okoliša, odnosno sastavni dio životnog okoliša koji se može koristiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzev vještačkog okoliša
- o) „**promjena u radu**“ je promjena u funkcioniranju pogona ili postrojenja ili proširenje postrojenja koje može imati negativan utjecaj na životni okoliš
- p) „**standard kvalitete životnog okoliša**“ je propisani standard koji se odnosi na kvalitetu svih komponenti životnog okoliša
- r) „**supstancija**“ je bilo koji kemijski element i njegovi spojevi, uz iznimku radioaktivnih supstancija, genetski modificiranih mikroorganizama i organizama čija se uporaba regulira posebnim propisom
- s) „**utjecaj na životni okoliš**“ je promjena u životnom okolišu nastala korištenjem i opterećivanjem životnog okoliša
- t) „**velika nesreća**“ je emisija većih razmjera, požar ili eksplozija zbog nekontroliranih promjena u radu postrojenja koja predstavlja ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili životni okoliš, neposrednu ili odgođenu, unutar ili izvan postrojenja, a koja uključuje jednu ili više opasnih supstancija
- u) „**onečišćenje**“ je izravno ili neizravno ispuštanje supstancija, vibracija, topline ili buke u zrak, vodu ili zemljište izazvano ljudskom aktivnošću koje može biti štetno po zdravlje ljudi ili kvalitetu životnog okoliša
- v) „**onečišćivač**“ je svaka fizička ili pravna osoba koja izravnim ili neizravnim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja izaziva onečišćenje životnog okoliša
- z) „**zainteresirana javnost**“ je javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati donošenje odluka o izdavanju, obnavljanju, reviziji ili definiranju uvjeta procjene utjecaja na životni okoliš i izdavanju odgovarajućih odobrenja i dozvola
- a) „**zaštita životnog okoliša**“ podrazumijeva odgovarajuće djelatnosti i mjere koje imaju za cilj prevenciju od opasnosti, štete ili onečišćenja životnog okoliša, smanjenje i otklanjanje štete koja je nastala i vraćanje na prijašnje stanje
- bb) „**životni okoliš**“ je prirodno okružje organizama i njihovih zajednica uključujući i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i daljnji razvoj kao što je zemljište, zrak, voda, biosfera, energija, kao i izgrađeni životni okoliš koji je nastao kao rezultat djelatnosti ljudskog čimbenika.

Članak 3 (Supsidijarna primjena Zakona)

Na pitanja koja nisu propisana ovim Zakonom, primjenjuje se Zakon o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

DRUGI DIO – ZAŠTITA ŽIVOTNOG OKOLIŠA

I. POGLAVLJE. CILJ I NAČELA ZAŠTITE ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Članak 4 (Cilj)

Ciljevi Zakona su:

- a) smanjenje korištenja, sprječavanje opterećivanja, onečišćenja i narušavanja životnog okoliša, kao i mјere poboljšanja i obnove životnog okoliša
- b) zaštita ljudskog zdravlja i kvalitete života
- c) očuvanje i zaštita prirodnih resursa, racionalnog korištenja i obnove resursa
- d) međunarodna suradnja u oblasti zaštite životnog okoliša
- e) razvitak gospodarstva sukladno propisanim standardima za zaštitu životnog okoliša i
- f) uspostavljanje institucija za zaštitu i očuvanje životnog okoliša.

Članak 5 (Pravo na život u zdravom životnom okolišu)

Svaka osoba ima pravo na život u zdravom i ekološki prihvatljivom životnom okolišu, i dužnost je svakog pojedinca da zaštiti i poboljša životni okoliš.

Članak 6 (Zaštita i poboljšanje životnog okoliša)

(1) Zaštitu i poboljšanje životnog okoliša osiguravaju, u okviru svojih ovlasti, Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Distrikt), poduzeća, kao i druge pravne i fizičke osobe.

(2) Distrikt uspostavlja suradnju i koordinaciju u okvirima zajedničkih ciljeva i interesa zaštite životnog okoliša s institucijama Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: entiteti).

(3) Distrikt sudjeluje u međunarodnoj suradnji u oblasti zaštite životnog okoliša.

Članak 7 (Načela zaštite životnog okoliša)

Načela zaštite životnog okoliša su:

- a) načelo održivog razvijanja
- b) načelo predostrožnosti i prevencije
- c) načelo zamjene

- d) načelo integralnog pristupa
- e) načelo suradnje i podjele odgovornosti
- f) načelo sudjelovanja javnosti i pristupa informacijama i
- g) načelo „onečišćivač plaća“.

Članak 8 **(Načelo održivog razvitka)**

Načelo održivog razvitka životnog okoliša podrazumijeva poduzimanje radnji s ciljem:

- a) očuvanja prirodnih resursa izvan okvira prirodne nadoknade
- b) očuvanja neobnovljivih resursa izvan okvira utvrđenih zaliha
- c) sprječavanja emitiranja onečišćujućih materija izvan mogućnosti zraka, vode i zemljišta da ih apsorbira i preradi i
- d) stalnog očuvanja biodiverziteta, ljudskog zdravlja, kvalitete zraka, vode i zemljišta, prema standardima koji su potrebni za očuvanje života ljudi, biljnog i životinjskog svijeta i gljiva.

Članak 9 **(Načelo predostrožnosti i prevencije)**

(1) Načelo predostrožnosti i prevencije podrazumijeva korištenje prirodnih resursa s najnižim mogućim stupnjem opterećenja s ciljem sprječavanja onečišćenja životnog okoliša i ponovnom uporabom prirodnih i vještačkih materijala.

(2) Kada prijeti opasnost od nepopravljive štete po životni okoliš, nedostatak znanstvene podloge ne može biti razlog za odgađanje uvođenja mjera predostrožnosti i prevencije da bi se sprječila daljnja degradacija životnog okoliša.

(3) Korištenje životnog okoliša organizira se i obavlja na način koji omogućuje:

- a) održivi razvitak i očuvanje obnovljivih i neobnovljivih resursa
- b) sprječavanje štete i opasnosti po zdravlje ljudi
- c) smanjenje štete, opasnosti i opterećenja životnog okoliša.

(4) Pri korištenju životnog okoliša mora se ispoštovati načelo predostrožnosti i prevencije, odnosno pozorno upravljati i ekonomično koristiti komponente životnog okoliša te svesti na najmanju moguću mjeru stvaranje otpada primjenom reciklaže nastalog otpada, odnosno ponovnim korištenjem prirodnih i vještačkih materijala.

(5) Korisnik životnog okoliša koji izaziva opasnost po životni okoliš ili uzrokuje štetu po životni okoliš dužan je odmah obustaviti radnju koja predstavlja opasnost ili uzrokuje štetu.

(6) Ukoliko je šteta nastala kao posljedica dosadašnjih djelatnosti korisnika, korisnik je dužan u što kraćem roku otkloniti i popraviti nastalu štetu u životnom okolišu.

Članak 10 **(Načelo zamjene)**

- (1) Načelo zamjene podrazumijeva zamjenu tehnologije koja bi mogla imati štetne posljedice po životni okoliš s tehnologijom koja predstavlja znatno manji rizik od opasnosti.
- (2) Svaku djelatnost koja bi mogla imati štetne posljedice po životni okoliš potrebno je prilagoditi propisanim ograničenjima u pogledu utjecaja na životni okoliš.
- (3) Prilagodba djelatnosti obavlja se i u slučaju da su troškovi prilagodbe veći od vrijednosti koju treba zaštитiti.
- (4) Odredbe iz stavaka 2 i 3 ovoga članka primjenjuju se pri uporabi proizvoda, postrojenja, dijelova postrojenja, opreme i primjene proizvodnih procesa uz obvezno ograničavanje onečišćenja životnog okoliša na izvoru.

Članak 11 (Načelo integralnog pristupa)

- (1) Načelo integralnog pristupa podrazumijeva:
- a) praćenje cijelog životnog ciklusa supstancija i proizvoda
 - b) procjenu posljedica u komponentama životnog okoliša kao rezultata djelovanja supstancija
 - c) svodenje nastanka otpada i štetnog djelovanja otpada na najmanju moguću mjeru
 - d) primjenu općih metoda za procjenjivanje i usporedbu problema u životnom okolišu i
 - e) primjenu mjera u odnosu na posljedice, poput kvalitativnih ciljeva zaštite životnog okoliša i mjera usmjerениh prema izvorima kada su u pitanju emisije.
- (2) Svrha načela integralnog pristupa je sprječavanje ili svodenje na najmanju moguću mjeru rizika od štete po životni okoliš u cijelosti.
- (3) Zahtjevi za visokom razinom zaštite životnog okoliša i poboljšanjem kvalitete životnog okoliša sastavni su dio svih politika kojima je cilj razvitak životnog okoliša, a osiguravaju se sukladno načelu održivog razvijatka.

Članak 12 (Načelo suradnje i podjele odgovornosti)

- (1) Načelo suradnje i podjele odgovornosti podrazumijeva suradnju, kojom se zajedničkim djelovanjem i podjelom odgovornosti svih subjekata u okviru njihovih nadležnosti, postiže održivi razvitak životnog okoliša.
- (2) Provedba ciljeva vezanih za životni okoliš ostvaruje se suradnjom s nadležnim institucijama Bosne i Hercegovine, nadležnim institucijama entiteta i nadležnim tijelima susjednih država suglasno bilateralnim ili multilateralnim međunarodnim sporazumima o zaštiti životnog okoliša, kao i pružanjem informacija i pomoći u svezi sa zaštitom životnog okoliša.

Članak 13 (Načelo sudjelovanja javnosti i pristupa informacijama)

- (1) Načelo sudjelovanja javnosti i pristupa informacijama podrazumijeva pravo zainteresirane javnosti na pristup informacijama koje se odnose na pitanja zaštite životnog okoliša,

sudjelovanja u postupcima utvrđivanja politike i donošenju planova i programa zaštite životnog okoliša, izdavanju suglasnosti i dozvola, inspekcijskom nadzoru i drugim postupcima koji se vode sukladno ovom Zakonu ili drugim propisima.

(2) Fizička i pravna osoba moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na životni okoliš, a kojima raspolažu tijela uprave uključujući i informacije o opasnim supstancijama i djelatnostima u njihovim zajednicama, kao i mogućnost sudjelovanja u donošenju odluka.

(3) Tijela koja donose propise i tijela nadležna za zaštitu životnog okoliša dužna su pomagati i razvijati svijest javnosti kao i poticati sudjelovanje u odlučivanju omogućujući dostupnost informacija.

(4) Javnost ima pravo sudjelovati u postupcima sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugim propisima.

(5) S ciljem postizanja pravne zaštite ili obeštećenja, svaka zainteresirana strana ima pravo na zaštitu u upravnim i sudskim postupcima.

(6) Svaki pojedinac ima pravo na jednak pristup informacijama o životnom okolišu, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

Članak 14 (Načelo „onečišćivač plaća“)

(1) Načelo „onečišćivač plaća“ podrazumijeva da onečišćivač snosi ukupne troškove provedbe mjera za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja, poboljšanja stanja životnog okoliša, koji uključuju troškove prevencije, tretmana, odlaganja i monitoringa, kao i otklanjanja rizika po životni okoliš i otklanjanja štete nanesene životnom okolišu.

(2) Onečišćivač iz stavka 1 ovoga članka odgovoran je za sve djelatnosti koje imaju utjecaja na životni okoliš sukladno ovom Zakonu i drugim propisima.

II. POGLAVLJE. ZAŠTITA KOMPONENTI ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Članak 15 (Najbolja raspoloživa tehnika)

(1) Zaštita komponenti životnog okoliša postiže se najboljom raspoloživom tehnikom.

(2) Najbolja raspoloživa tehnika je najnapredniji oblik tehnologije koji se može primjeniti u industriji pod uvjetima koji zadovoljavaju najviše tehničke i ekološke standarde.

(3) Sadržaj najbolje raspoložive tehnike i druga pitanja koja se odnose na najbolju raspoloživu tehniku utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi Odjel za prostorno planiranje i imovinskopravne poslove (u dalnjem tekstu: nadležni Odjel).

Članak 16 (Integrirana zaštita komponenti životnog okoliša)

(1) Komponente životnog okoliša moraju biti zaštićene pojedinačno i u međusobnoj svezi s ostalim komponentama životnog okoliša, uzimajući u obzir njihove međuvisne odnose sukladno čemu se utvrđuje i način opterećivanja i korištenja komponenti životnog okoliša.

(2) Pojedine oblasti zaštite i očuvanja komponenti životnog okoliša uređuju se posebnim zakonima.

Članak 17 (Zaštita tla)

(1) Zaštita tla se odnosi na zaštitu površine i ispod površinskog sloja tla, formacija stijena i minerala, kao i njihovih prirodnih i prijelaznih oblika i procesa.

(2) Na površini ili ispod površine tla mogu se obavljati djelatnosti i odlagati materije koje ne onečišćuju i ne oštećuju tlo.

(3) Prilikom obavljanja djelatnosti kao što je izgradnja i eksploatacija mineralnih sirovina, osigurava se zaštita tla.

(4) Nakon prestanka obavljanja djelatnosti koje uključuju korištenje tla korisnik je dužan vratiti tlo u stanje u kojem je bilo prije početka obavljanja djelatnosti.

(5) Zaštita tla, korištenje i upravljanje tlom i druga pitanja koja se tiču zaštite tla propisuju se posebnim zakonom.

Članak 18 (Zaštita zraka)

(1) Zaštita zraka se odnosi na praćenje kvalitete zraka, smanjenje onečišćenja zraka onečišćujućim materijama ispod propisanih graničnih vrijednosti i poduzimanje tehničko-tehnoloških i drugih potrebnih mjera za smanjenje emisije, praćenjem utjecaja onečišćenog zraka na zdravlje ljudi i životni okoliš.

(2) Planiranje i provedba mjera iz stavka 1 ovoga članka, izvori emisija, zaštita zraka, nadzor, sudjelovanje javnosti i financiranje zaštite zraka propisuju se posebnim zakonom.

Članak 19 (Zaštita voda)

(1) Zaštita voda se odnosi na očuvanje površinskih i podzemnih voda i njihovih rezervi, kvalitete i količine, kao i zaštitu korita, obalnih područja i slivova.

(2) Zaštitom voda osigurava se sprječavanje ili ograničavanje unošenja u vode opasnih supstancija, praćenje i ispitivanje kvalitete površinskih i podzemnih voda, kao i kvalitete otpadnih voda i njihovo pročišćavanje.

(3) Zaštita voda, planiranje i provedba mjera za zaštitu voda i druga pitanja koja se tiču zaštite voda propisuju se posebnim zakonom.

Članak 20 (Zaštita biljnog i životinjskog svijeta)

(1) Zaštita biljnog i životinjskog svijeta obuhvaća zaštitu organizama, njihovih zajednica i staništa, uključujući i očuvanje prirodnih procesa i prirodne ravnoteže unutar ekosustava, uz osiguravanje njihove održivosti.

(2) Biodiverzitet se štiti na način koji omogućuje njegov opstanak, raznovrsnost, obnavljanje i unapređivanje u slučaju narušenosti.

(3) Zaštita biodiverziteta vrši se na temelju ovog i posebnog zakona.

Članak 21 (Očuvanje izgrađenog životnog okoliša)

(1) Prostorno-planskom dokumentacijom određuju se zone građenja na određenim lokacijama ovisno od stupnja opterećenja životnog okoliša i svrhe izgradnje unutar pojedinih dijelova na određenim lokacijama.

(2) Obavljanje djelatnosti u pojedinim zonama, s različitim razinama zaštite područja, dopušteno je na način utvrđen posebnim propisima sukladno prirodi opterećivanja životnog okoliša i ovom Zakonu.

Članak 22 (Upravljanje opasnim supstancijama i tehnologijama)

(1) Upravljanje opasnim supstancijama, odnosno zaštita od organskih i neorganskih supstancija s opasnim svojstvima, kao i planiranje, organiziranje i poduzimanje preventivnih i sanacijskih mjera vrši se pod uvjetima i na način kojim se osigurava smanjenje rizika po životni okoliš i zdravlje ljudi.

(2) Fizička ili pravna osoba koja upravlja opasnim supstancijama ili koja primjenjuje tehnologije štetne po životni okoliš, dužna je poduzimati potrebne zaštitne i sigurnosne mjere kojima se rizik od opasnosti po životni okoliš i zdravlje ljudi svodi na najmanju moguću mjeru, sukladno posebnom propisu.

Članak 23 (Zaštita od štetnog utjecaja otpada)

(1) Zaštita od štetnog utjecaja otpada po životni okoliš obuhvaća zaštitu od supstancija i proizvoda, uključujući ambalažu i materijal za pakiranje supstanci, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlazu.

(2) Imatelj otpada dužan je poduzimati mjere za gospodarenje otpadom radi sprječavanja ili smanjenja nastajanja otpada, ponovnu uporabu recikliranog otpada, izdvajanje sekundarnih sirovina i uporaba otpada kao energenta.

(3) Planiranje gospodarenja otpadom, izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom, nadzor nad gospodarenjem otpadom, djelatnosti i odgovornosti gospodarenja otpadom, prekogranično kretanje otpada i naknada štete, propisuju se posebnim zakonom.

Članak 24 (Zaštita od buke i vibracija)

(1) Zaštitu od buke i vibracija dužna je provoditi pravna ili fizička osoba koja prouzrokuje buku, odnosno vibracije, primjenom mjera zaštite kojima se smanjuje, sprječava i otklanja

emisija buke, odnosno regulira rad postrojenja, uređaja, strojeva, transportnih sredstava i aparata koji prouzrokuju buku, odnosno vibracije.

(2) Dopuštena razina buke i vibracija, mjere zaštite od buke i vibracija, način mjerena i evidentiranja buke i vibracija, granične vrijednosti buke i vibracija svrstane prema ambijentu, namjeni prostora i dobu dana i druga pitanja vezana za zaštitu od buke i vibracija utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vlada), na prijedlog nadležnog Odjela.

Članak 25 **(Zaštita od zračenja i svjetlosnog onečišćenja)**

(1) Zaštita od zračenja provodi se primjenom mjera kojima se sprječava ugrožavanje životnog okoliša i zdravlja ljudi od učinka zračenja koja potječu iz ionizirajućih i neionizirajućih izvora.

(2) Proizvodnja i korištenje izvora ionizirajućih i neionizirajućih zračenja uređuju se posebnim zakonom.

(3) Svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti prouzročena unošenjem svjetlosti proizvedene ljudskim djelovanjem.

(4) Zaštita od svjetlosnog onečišćenja obuhvaća mjere zaštite od nepotrebnih, nekorisnih ili štetnih emisija svjetlosti u prostor u zoni i izvan zone koju je potrebno osvijetliti te mjere zaštite noćnog neba od prekomernog osvjetljenja za koje je odgovorna pravna ili fizička osoba koja proizvodi svjetlosno onečišćenje.

(5) Mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog odjela.

III. POGLAVLJE. INFORMIRANJE I EDUKACIJA U OBLASTI ZAŠTITE ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Članak 26 **(Sustav informiranja o životnom okolišu i prikupljanje informacija)**

(1) Nadležni Odjel uspostavlja sustav informiranja o životnom okolišu i nalaže monitoring životnog okoliša, djelatnosti mjerena, prikupljanja, obrade i evidentiranja podataka o korištenju i opterećenju životnog okoliša.

(2) Neovisno o uspostavljanju sustava informiranja o životnom okolišu, nadležni Odjel je dužan redovito, pravodobno i objektivno obavješćivati javnost o stanju životnog okoliša, odnosno o pojавama koje se prate u okviru monitoringa emisije i imisije, kao i mjerama upozorenja ili razvitu onečišćenja koja mogu predstavljati opasnost po život i zdravlje ljudi.

(3) Osoba koja ima saznanja o utjecajima na životni okoliš od interesa za javnost, dužna je o tome izvijestiti bez odlaganja nadležni Odjel i nadležnu inspekciiju.

(4) Javnost ima pravo pristupa registrima i evidencijama koje sadrže informacije i podatke sukladno ovom Zakonu.

(5) Sustav informiranja o životnom okolišu sadrži podatke o:

- a) stanju komponenti životnog okoliša
- b) opterećivanju životnog okoliša
- c) potencijalnim opasnostima
- d) mjerama ili aktivnostima utvrđenim radi zaštite životnog okoliša i njegovih komponenti uključujući i administrativne mjere, kao što su strateški dokumenti, propisi, planovi, programi, sporazumi
- e) propisima i uvjetima zaštite životnog okoliša
- f) drugim podatcima bitnim za opće informiranje javnosti o stanju u sektoru životnog okoliša.

(6) Način uspostavljanja sustava informiranja o životnom okolišu i prikupljanja informacija uređuju se pravilnikom koji donosi Vlada, na prijedlog nadležnog Odjela.

Članak 27 (Mjerenje opterećenja životnog okoliša i uporabe životnog okoliša)

(1) Korisnik životnog okoliša dužan je vršiti mjerena opterećenja životnog okoliša i uporabe životnog okoliša koji su posljedica obavljanja djelatnosti.

(2) Korisnik životnog okoliša dužan je inspektoru za zaštitu životnog okoliša (u dalnjem tekstu: nadležni inspektor) omogućiti pristup podatcima dobivenim mjerjenjem iz stavka 1 ovoga članka.

(3) Nadležni inspektor može obvezati korisnika životnog okoliša na ponavljanje, odnosno obavljanje dodatnih mjerena opterećenja životnog okoliša i uporabe životnog okoliša.

(4) Način vršenja mjerena opterećenja životnog okoliša i uporabe životnog okoliša uređuje se pravilnikom koji donosi Vlada, na prijedlog nadležnog Odjela.

Članak 28 (Suradnja i edukacija u oblasti zaštite životnog okoliša)

(1) S ciljem zaštite i unaprjeđenja znanja o životnom okolišu nadležni Odjel surađuje s drugim odjelima i institucijama Distrikta, kao i udrugama za zaštitu životnog okoliša.

(2) Nadležni Odjel poduzima mjere i pruža potporu na edukaciji javnosti u okviru svojih mogućnosti.

Članak 29 (Koordinacija aktivnosti na zaštiti životnog okoliša)

(1) Nadležni Odjel je dužan koordinirati s nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine i entiteta radi osiguranja da su interesi Distrikta, Bosne i Hercegovine i entiteta uzeti u obzir pri planiranju i realizaciji projekata koji mogu imati međusobni utjecaj na životni okoliš, kako unutar Bosne i Hercegovine, između entiteta i Distrikta, tako i u prekograničnom kontekstu.

(2) Radi realizacije obveza utvrđenih u stavku 1 nadležni Odjel sudjeluje u tijelima formiranim na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini.

(3) Za potrebe koordinacije aktivnosti suglasno odredbama ovoga članka, Vlada imenuje predstavnike u takvim tijelima, na prijedlog voditelja nadležnog odjela.

IV. POGLAVLJE. SUDJELOVANJE JAVNOSTI I PRISTUP INFORMACIJAMA KOJE SE ODNOSE NA PITANJA ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Članak 30

(Registar onečišćivača, onečišćenja i pogona i postrojenja u kojima su prezentne opasne supstancije)

(1) Nadležni Odjel vodi elektronički registar o onečišćivačima, onečišćenjima i pogonima i postrojenjima u kojima su prezentne opasne supstancije o kojima se mora izvješćivati sukladno zakonskim obvezama i međunarodnim ugovorima.

(2) Elektronički registar sadrži podatke o pogonima i postrojenjima koji ugrožavaju ili mogu ugroziti životni okoliš, a osobito:

- a) naziv i adresu onečišćivača i lokaciju pogona i postrojenja
- b) vrstu djelatnosti, sažet opis djelatnosti i tehnološkog procesa
- c) podatke o godišnjoj količini ispuštene onečišćujuće supstancije u okoliš, količini opasnih supstancija prezentnih u pogonu i postrojenju ili prosljeđenih za daljnji tretman izvan lokacije pogona i postrojenja ili u drugu državu, količinama komunalnog otpada i uporabi resursa i energije, a osobito vode, električne energije, druge energije i drugih resursa
- d) podatke koji se odnose na izdana odobrenja i dozvole onečišćivaču, pogonu ili postrojenju kao i promjene u radu
- e) podatke o inspekcijskom nadzoru, aktivnostima i poduzetim mjerama.

(3) Onečišćivač je dužan podatke potrebne za elektronički registar ili dostaviti nadležnom Odjelu ili sam učiniti dostupnim podatke o onečišćenju unosom istih u elektronički registar.

(4) Elektronički registar o onečišćivačima, onečišćenjima i pogonima i postrojenjima u kojima su prezentne opasne supstancije dostupni su javnosti preko internetske stranice Vlade.

(5) Nadležni Odjel dužan je zainteresiranoj osobi omogućiti pristup i uvid u elektronički registar, kao i izvadak podataka iz elektroničkog registra.

(6) Nadležni Odjel i nadležni inspektor imaju izravan i aktivan pristup elektroničkom registru.

(7) Vrsta podataka, način i rokovi za njihovo dostavljanje i izvješćivanje utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog Odjela.

Članak 31

(Pružanje informacija o zaštiti životnog okoliša)

(1) Nadležni Odjel pruža informacije o stanju životnog okoliša na transparentan način.

(2) Nadležni Odjel koristi tiskane ili elektroničke medije za dostavljanje informacija javnosti.

(3) U slučaju izravne opasnosti po ljudsko zdravlje ili životni okoliš, nadležni Odjel dostavlja žurno predstavnicima javnosti sve informacije koje posjeduje i koje bi javnosti mogle omogućiti poduzimanje mjera za sprječavanje ili ublažavanje štete koja proizlazi iz određene opasnosti.

Članak 32 **(Informacije o životnom okolišu i javnost)**

(1) Informacije o životnom okolišu uključuju sve informacije u pisanom, vizualnom, usmenom, audio, elektroničkom i drugom obliku o:

- a) stanju komponenti životnog okoliša, pejzažu i prirodnjoj lokaciji, biodiverzitetu i njegovim komponentama, uključujući genetski modificirane organizme (u dalnjem tekstu: GMO) i interakciju između tih komponenti
- b) supstancijama, energiji, buci te aktivnostima i mjerama, uključujući administrativne mjere, sporazume o okolišu, politike, zakonodavstvo, planove i programe, koji se odnose na komponente životnog okoliša u okviru točke a) ovoga članka, isplativosti i drugih ekonomskih analiza i prepostavki koje se koriste u odlučivanju o pitanju životnog okoliša i
- c) stanju ljudskog zdravlja i sigurnosti, uvjetima ljudskog življena, lokacijama od kulturnog značaja i graditeljskim strukturama, onoliko koliko su one pod utjecajem ili mogu biti pod utjecajem stanja komponenti životnog okoliša te preko tih komponenti pod utjecajem čimbenika, aktivnosti i mjera iz točke b) ovoga članka.

Članak 33 **(Zabrana diskriminacije)**

(1) Sukladno odredbama ovoga Zakona javnost ima pristup informacijama, mogućnost sudjelovanja u odlučivanju i zaštiti prava pred upravnim i sudskim tijelima po pitanjima zaštite životnog okoliša, bez diskriminacije na temelju državljanstva, nacionalnosti ili mjesta stanovanja i u slučaju pravnih osoba bez diskriminacije na osnovi sjedišta, odnosno mjesta registracije poslovnog subjekta.

(2) Zlouporaba prava na pokretanje parnice, zahtjeva za plaćanje odštete ili pokretanja kaznenog, prekršajnog ili radno-pravnog postupka radi kažnjavanja, progona ili uznemiravanja osoba koje su ostvarivale svoja prava na sudjelovanje javnosti u aktivnostima vezanim za zaštitu životnog okoliša, smatra se nezakonitim.

Članak 34 **(Pristup informacijama o životnom okolišu)**

(1) Na zahtjev za pristup informacijama u svezi sa životnim okolišem, nadležni Odjel i druga tijela uprave i pravne osobe koji vrše javna ovlasti, a posjeduju informaciju o životnom okolišu, dužni su osigurati da takve informacije budu dostupne javnosti.

(2) Nadležni Odjel daje informacije u pisanom obliku, najkasnije u roku od deset dana od dana podnošenja zahtjeva, izuzev u slučajevima kada sadržaj i složenost danih informacija opravdava produženje ovoga roka do najdulje 30 dana.

(3) Informacija iz stavka 1 ovoga članka može biti dana i u drugom obliku uz navođenje razloga za takav oblik ili u slučaju njezine dostupnosti u drugom obliku.

(4) Ukoliko nadležni Odjel ne raspolaže traženim informacijama, odgovara na zahtjev u roku od najdulje tri dana ili u istom roku prosljeđuje zahtjev odjelu ili tijelu uprave za koje smatra da bi moglo raspolagati traženim informacijama.

(5) Podnositelj zahtjeva se obavješćuje o svakom produženju danog roka i razlozima takvog produženja.

Članak 35 **(Odbijanje davanja informacija o životnom okolišu)**

(1) Zahtjev za davanje informacije o životnom okolišu se odbija ukoliko:

- a) je zahtjev nerazumljiv ili formuliran uopćeno i iz njega se ne može zaključiti koja se informacija traži ili
- b) se zahtjevom traži informacija koja je u fazi pripreme ili se odnosi na unutarnju komunikaciju tijela uprave, odnosno u slučaju kada bi davanje informacije bilo u suprotnosti s drugim propisom ili bi se time ugrozio opći interes.

(2) Zahtjev za davanje informacije o životnom okolišu može biti odbijen ukoliko bi davanje informacija imalo štetan utjecaj na:

- a) međunarodne odnose, obranu ili opću sigurnost
- b) tijek pravnog postupka, pravnu osobu na pravedno suđenje i mogućnosti suda ili tijela uprave u provedbi kaznenog, odnosno disciplinskog postupka
- c) povjerljivost informacija koje se odnose na trgovinu ili industriju, ukoliko je povjerljivost informacije utvrđena posebnim propisom s ciljem zaštite ekonomskih interesa, izuzev informacija o emisijama koje su relevantne za zaštitu životnog okoliša
- d) prava intelektualnog vlasništva
- e) povjerljivost osobnih podataka i/ili isprava koje se odnose na fizičke osobe u slučaju da te osobe nisu dale suglasnost za otkrivanje danih informacija javnosti, ukoliko je to predviđeno posebnim propisom
- f) interese treće osobe koja je osigurala tražene informacije, a da to nije bilo obvezno i ukoliko ta osoba nije dalo suglasnost za otkrivanje danog materijala i
- g) životni okoliš na koji se informacije odnose, kao naprimjer mjesto uzgoja rijetkih vrsta i tome slično.

(3) Nadležni Odjel u formi rješenja odbija zahtjev za pristup informacijama.

Članak 36 **(Sudjelovanje javnosti u postupku donošenja odluka)**

(1) Nadležni Odjel osigurava sudjelovanje javnosti u odlučivanju kod vođenja svih postupaka koji se tiču donošenja odluka o životnom okolišu u obliku:

- a) provedbe javne rasprave:
 - 1) za projekte za koje se zahtijeva izrada studije utjecaja na životni okoliš, u obliku javne rasprave
 - 2) u slučaju prestanka rada, zatvaranja ili rušenja pogona i postrojenja ili
- b) vršenja javnog uvida za:
 - 1) postojeće pogone i postrojenja i nove pogone i postrojenja za koje se ne zahtijeva izrada studije utjecaja na životni okoliš
 - 2) djelatnost opasnu po životni okoliš ili kada se djelatnost namjerava obavljati na osjetljivoj lokaciji.

(2) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju donošenja odluka o djelatnostima koje služe za obranu i/ili sigurnost.

(3) Nakon pokretanja upravnog postupka, nadležni Odjel obavješćuje javnost o:

- a) zahtjevu za procjenu utjecaja na životni okoliš, zahtjevu za izdavanje ekološke dozvole i predloženim djelatnostima i tehnologijama podnositelja zahtjeva
- b) obliku sudjelovanja javnosti, javna rasprava ili javni uvid
- c) mjestu na kojem se može izvršiti uvid u dokumentaciju, odnosno mjestu održavanja javne rasprave
- d) informacijama o životnom okolišu koje su relevantne za predložene aktivnosti i
- e) roku za podnošenje primjedbi, prijedloga, mišljenja i pitanja.

(4) Javnost se obavješćuje preko sredstava javnog informiranja ili internetske stranice Vlade u pisanoj formi o vremenu održavanja javne rasprave, postupku izvođenja dokaza, te mogućnosti dostavljanja dokaza i informacija od utjecaja na rješavanje u konkretnom postupku.

(5) Rok za podnošenje primjedbi, informacija, analiza ili mišljenja potencijalno relevantnih u konkretnom postupku ne može biti kraći od 30 dana.

(6) Primjedbe, informacije, analize ili mišljenja prikupljene tijekom javne rasprave uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluke, o čemu se javnost informira preko internetske stranice Vlade, a zainteresirane strane koje su dostavile svoje komentare u bilo kojem obliku tijekom postupka, obavješćuju se pismeno u rokovima propisanim za pristup informacijama.

Članak 37 (Javni uvid u informacije)

(1) Nadležni Odjel omogućuje javni uvid u informacije koje se odnose na:

- a) opis lokacije, fizičkih i tehničkih karakteristika predložene djelatnosti uključujući procjenu očekivanih emisija
- b) opis znatnih utjecaja predložene djelatnosti po životni okoliš
- c) opis mjera predviđenih za sprječavanje i/ili smanjenje utjecaja uključujući emisije
- d) netehnički rezime
- e) prikaz osnovnih alternativnih rješenja
- f) izvješće i stručna mišljenja.

(2) Nadležni Odjel dužan je postupati sa zaštićenim i povjerljivim informacijama suglasno sa odredbama ovoga Zakona te s posebnim propisima koji uređuju pitanje zaštite osobnih podataka.

Članak 38 (Pravo žalbe)

(1) Protiv odluke nadležnog odjela može se izjaviti žalba Apelacijskom povjerenstvu.
(2) Žalba iz stavka 1 ovoga članka može se izjaviti i protiv odluke o zahtjevu za pristup informacijama u slučaju da zahtjev nije razmatran ili je na isti odgovoreno nepotpuno ili djelomično.

V. POGLAVLJE. PLANIRANJE I ZAŠTITA ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Članak 39 (Strategija zaštite životnog okoliša)

- (1) Strategija zaštite životnog okoliša (u dalnjem tekstu: strategija) je planski dokument kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti zaštite životnog okoliša, način njihovog ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluaciju i izvješćivanje.
- (2) Strategija se donosi za razdoblje od deset godina.
- (3) Prijedlog strategije se dostavlja institucijama na razini Bosne i Hercegovine i nadležnim ministarstvima entiteta, radi davanja mišljenja.
- (4) Mišljenja, primjedbe i sugestije na prijedlog strategije dostavljaju se u roku od 30 dana od dana prijama prijedloga.
- (5) Voditelj nadležnog Odjela dostavlja nacrt strategije Vladi na odobravanje.
- (6) Strategiju usvaja Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Skupština), na prijedlog Vlade.

Članak 40 (Sadržaj strategije)

Strategija sadrži sljedeće podatke:

- a) ocjenu stanja komponenti životnog okoliša
- b) načela i mјere za određivanje ciljeva i prioriteta
- c) vrste i izvore negativnog utjecaja na životni okoliš
- d) ciljeve i smjernice za gospodarenje životnim okolišem
- e) mјere za provedbu zaštite životnog okoliša
- f) pregled prostornih cjelina na kojima je potrebno provesti sanaciju ugroženog životnog okoliša
- g) smjernice za upravljanje rizicima i sprječavanje velikih nesreća
- h) najpovoljnije tehničke, proizvodne i gospodarske mјere gospodarenja životnim okolišem
- i) kratkoročne i dugoročne mјere za sprječavanje i ograničavanje onečišćenja životnog okoliša i redoslijed njihove provedbe s rokom izvršavanja
- j) obvezu monitoringa životnog okoliša sukladno zaključenim međunarodnim sporazumima
- k) izvore i procjenu potrebnih sredstava za provedbu mјera zaštite životnog okoliša
- l) analizu troškova i koristi za provedbu mјera zaštite životnog okoliša
- m) odnos ravnomjernog gospodarskog razvoja i učinkovite zaštite životnog okoliša
- n) osnove unapređivanja obrazovanja na području zaštite životnog okoliša

- o) osnovu usmjeravanja znanstvenoistraživačkog rada na području zaštite životnog okoliša
- p) način provjere ostvarivanja ciljeva, smjernica i mjera zaštite životnog okoliša i
- r) druge potrebne podatke.

Članak 41 (Akcijski plan)

(1) Akcijski plan je planski dokument za realizaciju strategije.

(2) Akcijski plan sadrži:

- a) mjere i aktivnosti
- b) način provedbe mjera
- c) redoslijed ostvarivanja mjera
- d) rok izvršavanja
- e) nositelje provedbe i
- f) projekte i procjenu sredstava za provedbu plana s naznačenim izvorima financiranja.

(3) Akcijski plan donosi Vlada u roku od godine dana od dana usvajanja strategije, na prijedlog nadležnog Odjela.

(4) Akcijski plan se revidira po potrebi, a najmanje jednom u pet godina.

Članak 42 (Izvješće o stanju životnog okoliša)

(1) Izvješće o stanju životnog okoliša je dokument koji sadrži podatke o realizaciji strategije i akcijskog plana te stanju životnog okoliša u Distriktu, a osobito:

- a) podatke o stanju po svakoj od komponenti životnog okoliša
- b) podatke o utjecaju pojedinih djelatnosti na životni okoliš
- c) podatke o negativnim utjecajima na životni okoliš
- d) ocjenu provedenih mjera i njihovu učinkovitost
- e) pregled ostvarivanja ciljeva strategije
- f) ocjenu korištenja finansijskih sredstava za zaštitu životnog okoliša i
- g) druge bitne podatke za zaštitu životnog okoliša.

(2) Izvješće iz stavka 1 ovoga članka izrađuje Povjerenstvo za praćenje realizacije strategije i akcijskog plana (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), svake tri godine u razdoblju važenja strategije i akcijskog plana.

(3) Povjerenstvo iz stavka 2 ovoga članka ima pet članova i čine ga predstavnici nadležnog Odjela, Inspektorata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Inspektorat), Odjela za poljoprivrednu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, Odjela za zdravstvo i ostale usluge i Odjela za komunalne poslove.

(4) Povjerenstvo iz stavka 2 ovoga članka imenuje gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: gradonačelnik), na prijedlog voditelja odjela iz stavka 3 ovoga članka i Inspektorata.

(5) Izvješće iz stavka 1 ovoga članka Povjerenstvo dostavlja Vladi na razmatranje i odobravanje.

VI. POGLAVLJE. STRATEŠKA PROCJENA UTJECAJA NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Članak 43 (Strateška procjena utjecaja na životni okoliš)

(1) Strateška procjena utjecaja na životni okoliš (u dalnjem tekstu: strateška procjena) je postupak kojim se prethodno procjenjuju mogući znatni utjecaji na životni okoliš koji bi mogli nastati provedbom strategije i akcijskog plana.

(2) Strateškom procjenom se omogućuje da se odluke o prihvaćanju strategije i akcijskog plana donose na temelju poznavanja mogućih znatnih utjecaja, koje se tiču realizacije strategije i akcijskog plana, donose na temelju poznavanja mogućih utjecaja mjera i aktivnosti u realizaciji strategije i akcijskog plana koje bi strategija i akcijski plan svojom provedbom mogli imati na životni okoliš, a nositeljima aktivnosti i mjera daje se okvir djelovanja i omogućuje uključivanje bitnih elemenata zaštite životnog okoliša u donošenju odluka.

(3) Strateška procjena, kojom se uspostavlja okvir za odobravanje razvojnih projekata, obvezno se provodi prilikom pripreme strategija, planova i akcijskih planova u sljedećim oblastima:

- a) prostornog planiranja i uporabe tla
- b) poljoprivrede
- c) šumarstva
- d) ribarstva
- e) lovstva
- f) energetike
- g) industrije
- h) prometa
- i) gospodarenja otpadom
- j) gospodarenja vodama
- k) telekomunikacija
- l) turizma i
- m) očuvanja prirodnih staništa biljnog i životinjskog svijeta.

(4) Strateška procjena izrađuje se na temelju strategija razvitka određenog sektora, odnosno karakteristika pojedinačnog sektora, ciljeva njegovog razvitka i prostornog obuhvata.

Članak 44 (Strategije i planovi koji ne podliježu strateškoj procjeni)

Strateškoj procjeni ne podliježu strategije i drugi planski dokumenti koji služe isključivo za potrebe civilne zaštite, proglašenja elementarne nepogode, zaštite i spašavanja, planova upravljanja rizikom od poplava te finansijske i proračunske strategije.

Članak 45 **(Faze u postupku strateške procjene)**

(1) Faze u postupku strateške procjene su:

- a) utvrđivanje obujma i sadržaja strateške studije
- b) ocjena strateške studije od stručnog povjerenstva (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo za stratešku procjenu)
- c) konzultacije na nacrt strategije i akcijskog plana i stratešku studiju koje obuhvaćaju:
 - 1) sudjelovanje zainteresirane javnosti i organizacija
 - 2) sudjelovanje javnosti
 - 3) konzultacije za odjele Distrikta i javnost Distrikta, entitete ili druge zemlje, ukoliko izvršenje strategije i akcijskog plana može imati utjecaj i izvan Distrikta
 - 4) izvješće o rezultatima sudjelovanja odjela i javnosti
- d) ocjene nacrta strateške studije
- e) usvajanje izvješća nadležnog Odjela odgovornog za pripremu strategije i akcijskog plana.

(2) Konzultacije s predstavnicima druge države kao i procedura pribavljanja i davanja mišljenja u svezi sa strateškom procjenom, vode se preko institucija Bosne i Hercegovine nadležne za vanjsku politiku i zaštitu životnog okoliša.

Članak 46 **(Nadležnost za provedbu strateške procjene)**

Odjel nadležan za pripremu strategije i drugih planskih dokumenata dužan je prije započinjanja postupka pribaviti mišljenje nadležnog odjela o potrebi za izradom strateške procjene i obujmu i sadržaju strateške procjene.

Članak 47 **(Utvrđivanje obujma, sadržaja i ocjene strateške studije)**

Potreba izrade strateške studije, utvrđivanje obujma, sadržaja i ocjene strateške studije detaljno se utvrđuje pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog Odjela.

Članak 48 **(Način provedbe strateške procjene)**

- (1) Strateška procjena se provodi tijekom izrade nacrta strategije i akcijskog plana.
- (2) U postupku strateške procjene osigurava se informiranje i sudjelovanje javnosti na način propisan ovim Zakonom.
- (3) Iznimno od stavaka 1 i 2 ovoga članka, prilikom izrade prostorno-planskog dokumenta postupak strateške procjene i informiranje i sudjelovanje javnosti provodi se u ranoj fazi izrade tog dokumenta, sukladno posebnom propisu.

Članak 49

(Izrada strateške studije)

- (1) U postupku strateške procjene izrađuje se strateška studija.
- (2) Strateškom studijom određuju se, opisuju i procjenjuju:
 - a) očekivani značajni utjecaji na životni okoliš koji mogu uzrokovati provedbu strategije i akcijskog plana
 - b) mogućnosti vezane za zaštitu životnog okoliša, koje uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat strategije i akcijskog plana.
- (3) Strateška studija je stručna podloga koja se prilaže uz strategiju i akcijski plan i čini njezin sastavni dio.

Članak 50 **(Tijelo nadležno za izbor nositelja izrade strateške studije)**

- (1) Odjel nadležan za pripremu strategije i akcijskog plana izrađuje stratešku studiju ili odlučuje o izboru nositelja izrade strateške studije, sukladno Zakonu o javnim nabavama.
- (2) Nositelj izrade strateške studije može biti pravna osoba sa sjedištem u Bosni i Hercegovini.
- (3) Pravne osobe koje su sudjelovale u izradi strategije ili akcijskog plana ne mogu biti angažirane na izradi strateške studije.

Članak 51 **(Povjerenstvo za ocjenu strateške studije)**

- (1) Ocjenjivanje strateške studije vrši povjerenstvo za ocjenu strateške studije koje imenuje Vlada Distrikta, na prijedlog nadležnog Odjela.
- (2) Povjerenstvo za ocjenu strateške studije dužno je dostaviti zainteresiranim odjelima i organizacijama na mišljenje strategiju, akcijski plan i stratešku studiju.
- (3) Zainteresirani odjeli i organizacije mogu dostaviti mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema strateške studije.

Članak 52 **(Sudjelovanje javnosti u postupku izrade strateške procjene)**

Na sudjelovanje javnosti u postupku izrade strateške procjene analogno se primjenjuju odredbe članka 36 ili članka 37 ovoga Zakona.

Članak 53 **(Ocjena strateške studije)**

- (1) Postupak izrade strateške procjene završava ocjenom strateške studije od Povjerenstva za ocjenu strateške studije.
- (2) Ocjena strateške studije sadrži načine na koje pitanja zaštite životnog okoliša trebaju biti integrirana u strategiju i akcijski plan.

Članak 54 (Mišljenje nadležnog Odjela)

Nadležni Odjel u roku od 30 dana od dana dostavljene ocjene Povjerenstva za ocjenu strateške studije daje mišljenje, uzimajući u obzir interes zaštite, očuvanja i unapređenja životnog okoliša, a osobito:

- a) stupanj utjecaja provedbe strategije i akcijskog plana na životni okoliš, cijeneći svaki pojedinačni utjecaj, kao i kumulativni utjecaj na području koje je obuhvaćeno strategijom i akcijskim planom
- b) mjere i aktivnosti koje se trebaju poduzeti da bi se negativan utjecaj realizacije strategije i akcijskog plana umanjio ili izbjegao kao i moguće alternative zasnovane na ciljevima i geografskom domaćaju strategije i akcijskog plana
- c) izvješće o provedenim konzultacijama s nadležnim odjelima i javnosti i
- d) način na koji se predviđa praćenje utjecaja na životni okoliš realizacije strategije i akcijskog plana kao i mjere koje poduzima ako pri njihovoj realizaciji bude uočen veći negativan utjecaj na životni okoliš nego što je to predviđeno ili očekivano.

Članak 55 (Sredstva za stratešku procjenu)

Sredstva za stratešku procjenu osiguravaju se iz proračuna Distrikta.

VII. POGLAVLJE. PROCJENA UTJECAJA NA ŽIVOTNI OKOLIŠ

Članak 56 (Procjena utjecaja na životni okoliš)

(1) Procjena utjecaja na životni okoliš (u dalnjem tekstu: procjena utjecaja) obuhvaća identifikaciju, opis, procjenu, izravan ili neizravan utjecaj projekta na:

- a) ljude, biljni i životinjski svijet i svijet gljiva
- b) tlo, vodu, zrak, klimu i pejzaž
- c) materijalna dobra i kulturnu baštinu i
- d) međudjelovanje čimbenika navedenih pod točkama a), b) i c) ovoga članka.

(2) Procjeni utjecaja ne podliježu projekti koji služe isključivo u svrhu obrane ili projekti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u slučaju izvanrednog stanja.

Članak 57 (Nadležnost za procjenu utjecaja na životni okoliš)

(1) Nadležni Odjel provodi postupak procjene utjecaja.

(2) U postupak procjene utjecaja uključuju se zainteresirane strane, nadležni odjeli, udruge građana i zainteresirana javnost.

Članak 58 (Predmet procjene utjecaja na životni okoliš)

Za projekte koji mogu imati značajan utjecaj na životni okoliš s obzirom na njihovu prirodu, veličinu ili lokaciju, provodi se procjena utjecaja.

Članak 59 **(Projekti za koje se obvezno provodi procjena utjecaja)**

- (1) Projekti za koje se obvezno provodi procjena utjecaja utvrđuju se pravilnikom.
- (2) Pored projekata iz stavka 1 ovoga članka, procjena utjecaja potrebna je i za:
- a) značajne promjene na projektima, pri čemu promjena projekta dostiže propisane granice utvrđene pravilnikom iz stavka 1 ovoga članka
 - b) projekte čiji rast, uporaba energije, promjena sirovine, uporaba vode, korištenje prostora, emisije ili proizvodnja prelazi 25 % (dvadeset pet postotaka) od prvobitno utvrđenih vrijednosti
 - c) prestanak rada, rušenje i zatvaranje objekata iz stavka 1 ovoga članka i prestanak rada pogona i postrojenja koji podliježu obvezi procjene utjecaja i
 - d) istraživačke aktivnosti iz članka 74 stavka 4 ovoga Zakona.
- (3) Projekti za koje se provodi obvezna procjena utjecaja, obujam procjene na temelju karakteristika pojedinačnog projekta, kao i kriterije na temelju kojih se vrši procjena utjecaja utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada, na prijedlog nadležnog Odjela.

Članak 60 **(Faze procjene utjecaja)**

Postupak procjene utjecaja provodi se u dvije faze:

- a) postupak prethodne procjene utjecaja, u kojem se odlučuje o:
 - 1) potrebi provedbe procjene utjecaja
 - 2) obujmu procjene utjecaja, ako je provedba procjene utjecaja obvezna
- b) i odobravanje studije o procjeni utjecaja.

Članak 61 **(Pokretanje postupka za prethodnu procjenu utjecaja)**

- (1) Postupak za prethodnu procjenu utjecaja pokreće se zahtjevom koji podnositelj podnosi nadležnom Odjelu.
- (2) Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja sadrži:
- a) opis projekta, uključujući podatke o njegovoj namjeni i veličini
 - b) izvadak iz prostorno-planskog akta
 - c) podatke o vrsti i količini materijala koji se koriste te vrsti i količini očekivanih emisija
 - d) opis mogućih utjecaja projekta na životni okoliš tijekom izgradnje, tijekom rada ili eksploatacije i u fazi prestanka rada i mjere za smanjenje navedenih utjecaja
 - e) opis osnovnih i pomoćnih sirovina i ostalih izvora energije
 - f) opis životnog okoliša na području pod utjecajem projekta i

g) netehnički rezime informacija iz točaka a), b), c), d), e) i f) ovoga stavka.

(3) Opisi iz stavka 2 točaka a), d), e) i f) ovoga članka pišu se stručnim tehničkim jezikom, s tekstualnim, numeričkim i grafičkim podatcima, a netehnički rezime netehničkim jezikom, na način koji je pogodan za informiranje nadležnih odjela i zainteresirane javnosti.

(4) Izradu zahtjeva za prethodnu procjenu utjecaja, podnositelj zahtjeva može pripremiti sam ili povjeriti pravnoj osobi koja je ovlaštena za obavljanje poslova iz oblasti zaštite životnog okoliša.

(5) Nadležni Odjel može zahtijevati od podnositelja zahtjeva dodatne informacije o projektu koje su mu potrebne za donošenje odluke o obvezi provedbe i obujma procjene utjecaja.

Članak 62 **(Obvezni uvid u zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja)**

(1) U postupku razmatranja i odlučivanja o zahtjevu za prethodnu procjenu utjecaja, nadležni Odjel je obvezan dostaviti presliku zahtjeva i osigurati besplatan uvid u priložene dokumente radi pribavljanja mišljenja sljedećim subjektima:

a) odjelima nadležnim za zaštitu pojedinačnih komponenti životnog okoliša koji izvođenjem projekta mogu biti izloženi njegovom značajnom utjecaju:

- 1) tijelima nadležnim za zaštitu kulturno-povijesne i prirodne baštine
- 2) tijelima nadležnim za zaštitu zdravlja i
- 3) zainteresiranoj javnosti

b) tijelu nadležnom za zaštitu životnog okoliša Bosne i Hercegovine i entiteta, ako se radi o projektu čija realizacija može imati značajan utjecaj na životni okoliš entiteta ili druge države, suglasno ovom Zakonu

c) zainteresiranoj javnosti.

(2) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1 ovoga članka daju mišljenje, primjedbe i sugestije nadležnom odjelu u svezi sa zahtjevom i priloženoj dokumentaciji, u roku od 15 dana od dana prijama preslike zahtjeva u pismenoj formi.

(3) Nadležni Odjel prilikom donošenja odluke uzima u obzir dostavljena mišljenja, primjedbe i sugestije iz stavka 2 ovoga članka.

Članak 63 **(Rješenje o prethodnoj procjeni utjecaja)**

(1) O zahtjevu za prethodnu procjenu utjecaja nadležni Odjel odlučuje rješenjem.

(2) Rješenjem iz stavka 1 ovoga članka utvrđuje se da:

- a) nije potrebna procjena utjecaja ili
- b) je nužna izrada studije, obujam i sadržaj studije kod projekata koji tijekom izgradnje mogu imati značajan utjecaj.

(3) U rješenju o prethodnoj procjeni utjecaja, nadležni Odjel određuje obvezu pribavljanja ekološke dozvole.

Članak 64 (Provedba postupka prethodne procjene utjecaja)

(1) Obujam studije određuje se prema specifičnim karakteristikama pojedinačnog projekta i kriterijima određenim u pravilniku iz članka 59 stavka 3 ovoga Zakona.

(2) Prilikom donošenja rješenja o prethodnoj procjeni utjecaja, nadležni Odjel je dužan razmotriti i uzeti u obzir pravodobno dostavljena mišljenja i sugestije iz članka 62 ovoga Zakona.

(3) Rješenje iz stavka 2 ovoga članka donosi se u roku od 30 dana od dana prijama zahtjeva.

(4) Nadležni Odjel dostavlja rješenje o prethodnoj procjeni utjecaja iz stavka 2 ovoga članka podnositelju zahtjeva i objavljuje ga na internetskoj stranici Vlade.

Članak 65 (Izrada studije)

(1) Ukoliko je rješenjem o prethodnoj procjeni utjecaja utvrđena obveza pribavljanja studije, podnositelj zahtjeva je dužan istu pribaviti od ovlaštenog nositelja izrade studije.

(2) Ovlasti za izradu studije izdane od nadležnih tijela entiteta priznaju se u Distriktu.

(3) Nadležni Odjel vodi javni elektronički registar nositelja izrade studije kojima je izdana ovlast iz stavka 2 ovoga članka.

(4) Odjeli i druga tijela koji imaju nadležnost ili odgovornost u oblasti zaštite životnog okoliša dužni su omogućiti pristup podatcima koji su potrebni za izradu studije.

(5) Ovlašteni nositelj izrade studije i za drugu dokumentaciju, sukladno ovom Zakonu i propisu iz stavka 2 ovoga članka odgovoran je za istinitost, točnost, stručnu utemeljenost u svezi s izradom i sadržajem dokumentacije za koju mu je dana ovlast.

(6) Pravilnikom iz članka 59 stavka 3 utvrđuju se:

- a) uvjeti za davanje ovlasti nositeljima izrade studije
- b) način i kriteriji koje mora ispunjavati nositelj izrade studije
- c) visina naknade troškova izdavanja ovlasti nositeljima izrade studije.

Članak 66 (Sadržaj studije)

(1) Sadržaj studije utvrđuje se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog Odjela.

(2) Pored sadržaja utvrđenih u pravilniku iz stavka 1 ovoga članka, studija obvezno sadrži i dio u kojem se daje skraćeni pregled dostavljenih mišljenja, primjedbi i sugestija zainteresiranih strana u postupku prethodne procjene utjecaja i obrazloženja mišljenja,

primjedbi i sugestija koji su uzeti u obzir prilikom izrade studije, na način utvrđen pravilnikom iz stavka 1 ovoga članka.

(3) Ukoliko se radi o projektu za koji je potrebno pribavljanje ekološke dozvole suglasno ovom Zakonu i podzakonskim aktima, studija sadrži i plan gospodarenja otpadom koji se izrađuje sukladno posebnom zakonu, ako je primjenjivo.

(4) Obvezan sadržaj studije je i eventualni utjecaj projekta na životni okoliš entiteta ili prekogranični utjecaj, suglasno ovom Zakonu.

Članak 67 **(Podnošenje studije nadležnom Odjelu i obavješćivanje javnosti)**

(1) Podnositelj zahtjeva dostavlja nadležnom Odjelu po jedan primjerak studije u tiskanoj i elektroničkoj formi u roku od 30 dana od dana izrade studije.

(2) Nadležni Odjel je dužan u roku od 15 dana od dana podnošenja studije objaviti studiju na internetskoj stranici Vlade.

Članak 68 **(Javna rasprava)**

(1) Nadležni Odjel obavješće i poziva javnost na javnu raspravu o studiji.

(2) Poziv za javnu raspravu se dostavlja najmanje 15 dana prije dana održavanja javne rasprave.

(3) Sugestije i primjedbe javnosti dostavljaju se nadležnom Odjelu u pisanoj formi u roku od 15 dana od dana održavanja javne rasprave.

(4) Nositelj projekta organizira javnu raspravu na mjestu koje je najbliže lokaciji projekta za koji je izrađena studija.

(5) Nadležni Odjel dužan je sastaviti zapisnik o održanoj javnoj raspravi najkasnije u roku od sedam dana od dana održavanja javne rasprave.

Članak 69 **(Stručno povjerenstvo)**

(1) Ocjenjivanje studije vrši stručno povjerenstvo sastavljeno od zaposlenika nadležnog Odjela, koje imenuje voditelj nadležnog Odjela (u dalnjem tekstu: povjerenstvo).

(2) U povjerenstvo može biti imenovana osoba s visokom stručnom spremom odgovarajuće struke koja nije zaposlenik nadležnog Odjela, ukoliko je po ocjeni povjerenstva za ocjenu studije potrebno angažirati druge stručnjake.

(3) Povjerenstvo ocjenjuje studiju u roku od 30 dana od dana održavanja javne rasprave.

(4) Studija za koju povjerenstvo utvrdi da sadrži nedostatke vraća se podnositelju zahtjeva na doradu zajedno s naputcima povjerenstva i dostavljenim primjedbama nadležnih tijela i zainteresirane javnosti.

(5) Ukoliko dorađena studija ne bude odobrena, novi zahtjev s novom studijom može biti podnesen najranije po proteku razdoblja od tri mjeseca od dana dostavljanja rješenja kojim se studija odbija.

Članak 70 (Donošenje odluke o studiji)

(1) Voditelj nadležnog Odjela donosi rješenje kojim odobrava ili odbija studiju, u roku od 30 dana od dana ocjenjivanja studije od povjerenstva.

(2) Studija se odbija ukoliko:

- a) se utvrdi da bi projekt mogao izazvati značajno onečišćenje životnog okoliša ili u značajnoj mjeri ugroziti životni okoliš
- b) projekt nije sukladan strategiji zaštite životnog okoliša i akcijskom planu zaštite životnog okoliša Distrikta
- c) projekt nije suglasan s međunarodnim obvezama Bosne i Hercegovine po pitanju zaštite životnog okoliša
- d) u slučaju da studija nije izrađena sukladno ovom Zakonu.

(3) Rješenje o odobravanju ili odbijanju studije dostavlja se:

- a) podnositelju zahtjeva
- b) zainteresiranoj javnosti
- c) drugoj državi, u slučaju utvrđenog prekograničnog utjecaja na životni okoliš.

(4) Dostavljanje rješenja iz stavka 3 ovoga članka provodi se sukladno odredbama Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i objavljuje na internetskoj stranici Vlade.

(5) U slučaju iz stavka 3 točke c) ovoga članka dostavljanje se vrši posredstvom nadležnog tijela Bosne i Hercegovine.

Članak 71 (Važenje rješenja o odobravanju studije)

Ukoliko podnositelj zahtjeva ne pribavi odobrenje za građenje u roku od tri godine od dana prijema rješenja, dužan je ponovno pribaviti rješenje o odobravanju studije.

Članak 72 (Troškovi nastali u postupku procjene utjecaja)

(1) Troškove obavlješćivanja i omogućavanja sudjelovanja javnosti u postupku procjene utjecaja i druge troškove nastale u postupku procjene utjecaja, snosi podnositelj zahtjeva.

(2) Troškovi i metodologija obračuna troškova nastalih u postupku procjene utjecaja utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog Odjela.

Članak 73

(Mogući utjecaj projekta na životni okoliš u entitetima i prekogranični utjecaj na životni okoliš)

(1) Kada nositelj izrade studije utvrdi da projekt može imati značajan utjecaj na životni okoliš druge države ili entitet, dužan je izraditi posebno poglavlje u studiji s procjenom utjecaja na životni okoliš druge države ili entiteta.

(2) Pravila koja se odnose na procjenu utjecaja na okoliš u kontekstu prekograničnih utjecaja primjenjuju se i kada postoji takva obveza po međunarodnim ugovorima odnosno multilateralnim ili bilateralnim sporazumima čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina.

(3) Nadležni Odjel dužan je osigurati sudjelovanje tijela nadležnih za zaštitu životnog okoliša entiteta i druge države i zainteresirane javnosti entiteta i druge države posredstvom tijela Bosne i Hercegovine nadležnog za pitanja zaštite životnog okoliša.

VIII. POGLAVLJE. EKOLOŠKA DOZVOLA

Članak 74

(Cilj i svrha izdavanja ekološke dozvole)

(1) Ekološka dozvola je upravni akt koju izdaje nadležni Odjel s ciljem osiguravanja mjera za sprječavanje i smanjenje emisija u zrak, vodu, tlo, smanjenje utjecaja na stanovništvo, biljni i životinjski svijet i sprječavanje stvaranja otpada i buke kako bi se ostvarila visoka razina zaštite životnog okoliša kao cjeline.

(2) Pogon ili postrojenje za koje je potrebno pribavljanje ekološke dozvole, ne može biti pušteno u rad, odnosno ne može pribaviti uporabnu dozvolu bez ekološke dozvole.

(3) Ekološka dozvola se izdaje i u slučaju značajne promjene u radu pogona i postrojenja.

(4) Ekološka dozvola se ne izdaje za istraživačke aktivnosti, razvojne aktivnosti ili za testiranje novih proizvoda i procesa.

(5) Pravilnik kojim se utvrđuju pogoni i postrojenja koji mogu biti pušteni u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu izdanu sukladno odredbama ovoga Zakona, donosi Vlada na prijedlog nadležnog Odjela.

Članak 75

(Opće obveze operatera)

(1) U svrhu kompletne zaštite životnog okoliša od štetnih utjecaja djelatnosti koje se obavljaju u pogonu i postrojenju, operater je dužan osigurati da pogoni i postrojenja budu izgrađeni i funkcioniraju tako da se:

- a) ne ugrožava zdravlje ljudi, ostvaruje povoljno stanje flore i faune, ne dovode do gubitka staništa organizama koji se nalaze na području utjecaja postrojenja ili ne ugrožava životni okoliš zbog emisije supstancija ili od pogona i postrojenja
- b) poduzmu sve odgovarajuće preventivne mjere za sprječavanje onečišćenja i ne prouzrokuju onečišćenja iznad graničnih vrijednosti
- c) izbjegava stvaranje otpada, na način da njegovu količinu svodi na najmanju moguću mjeru ili stvoreni otpad ponovno koristi, reciklira ili odlaže na način da se izbjegne i smanji negativan utjecaj na životni okoliš
- d) učinkovito koriste energetski i prirodni resursi
- e) poduzmu mjere za sprječavanje nesreća i ograničavanje njihovih posljedica i
- f) poduzmu mjere nakon prestanka rada postrojenja za izbjegavanje rizika od onečišćenja i za vraćanje lokacije na kojoj se nalazi pogon i postrojenje, u zakonom propisano stanje životnog okoliša.

(2) Opće obveze operatera u stavku 1 ovoga članka predstavljaju opće obveze operatera koje je operater dužan ispuniti tijekom izgradnje, rada, održavanja i prestanka rada pogona i postrojenja.

(3) Za pogone i postrojenja za koje nije potrebno pribavljanje ekološke dozvole, nadležni Odjel pri izdavanju drugih potrebnih odobrenja ili dozvola uzima u obzir ispunjenje mjera iz stavka 1 ovoga članka.

Članak 76

(Objedinjavanje ekološke dozvole)

(1) Za više pogona i postrojenja na istoj lokaciji kojim upravlja isti operater može se podnijeti jedan zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

(2) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole može podnijeti i više operatera, ako je pogon ili postrojenje tehnološka cjelina koju čini više dijelova postrojenja kojima upravljaju različiti operateri.

(3) U slučaju iz stavka 2 ovoga članka, ekološkom dozvolom se utvrđuju obveze i odgovornosti svakog operatera posebno, a svi operateri smatraju se titularima iste ekološke dozvole i ona se dostavlja svim operaterima.

(4) Operater može podnijeti zahtjev za objedinjavanje ekološke dozvole prilikom obnavljanja ekološke dozvole, ukoliko nijednoj od dozvola čije se objedinjavanje traži nije isteklo razdoblje važenja.

(5) Ako se ekološka dozvola izdaje za pogone ili postrojenja iz stavka 1 ovoga članka, svako postrojenje i pogon mora ispunjavati uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 77

(Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole)

(1) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole podnosi se nadležnom Odjelu u jednom primjerku u pisanoj formi i u jednom primjerku u elektroničkoj formi.

(2) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole sadrži:

- a) podatke o podnositelju zahtjeva, naziv i sjedište operatera, ime osobe ovlaštene za zastupanje, broj telefona i e-mail adresu i
- b) lokaciju pogona i postrojenja.

(3) Uz zahtjev iz stavka 1 ovoga članka prilaže se dokumentacija koja sadrži sljedeće podatke:

- a) opis pogona i postrojenja
- b) opis osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih tvari i energije koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje
- c) opis stanja lokacije pogona i postrojenja
- d) opis izvora emisija, priroda i količine emisija iz pogona i postrojenja na sve komponente životnog okoliša, odnosno izvješće o nultom stanju, kao i identifikacija značajnih utjecaja na životni okoliš
- e) opis predloženih mjera, tehnologija i drugih tehnika za sprječavanje ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja
- f) opis mjera za sprječavanje produciranja otpada, kao i za povrat korisnog materijala iz otpada koje producira postrojenje
- g) opis ostalih mjera radi usklađivanja s osnovnim obvezama operatera, posebno mjera nakon zatvaranja ili rušenja pogona i postrojenja
- h) opis planiranih mjera za smanjenje emisija i opis planiranog monitoringa
- i) izvadak iz planskog akta relevantan za zaštitu životnog okoliša
- j) pravomoćni vodni akt ukoliko je primjenjivo
- k) netehnički rezime
- l) plan gospodarenja otpadom, ukoliko je primjenjivo
- m) izvješće o stanju sigurnosti i/ili za sprječavanje velikih nesreća ukoliko se radi o pogonu ili postrojenju koje može izazvati velike nesreće.

(4) U slučaju kada se za novi pogon i postrojenje ili znatnu promjenu postojećeg pogona ili postrojenja provodi procjena utjecaja, sve relevantne informacije prikupljene u postupku procjene utjecaja prilaže se uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole, uključujući studiju i rješenje o odobrenju studije, ukoliko je izrada studije bila potrebna.

(5) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole izrađuje ovlaštena osoba za operatera.

Članak 78 (Sudjelovanje javnosti)

(1) Nadležni Odjel obavješćuje zainteresiranu javnost o podnesenom zahtjevu za izdavanje ekološke dozvole i objavljuje zahtjev s priloženom dokumentacijom na internetskoj stranici Vlade.

(2) Zainteresirana javnost ima pravo dostaviti nadležnom Odjelu mišljenja, primjedbe i sugestije o zahtjevu i priloženoj dokumentaciji u pisanoj formi, u roku od 30 dana od dana objavljivanja informacije iz stavka 1 ovoga članka.

Članak 79 (Izdavanje ekološke dozvole)

(1) Nadležni Odjel izdaje ekološku dozvolu u roku od 90 dana od dana prijama urednog zahtjeva.

(2) Ekološka dozvola sadrži:

- a) granične vrijednosti emisija zasnovane na važećim propisima ili najboljim raspoloživim tehnikama, po svakoj emisijskoj točki
- b) mjere za zaštitu svih komponenti životnog okoliša koje su pogodene emisijom
- c) mjere za gospodarenje otpadom koji proizvodi pogon i postrojenje, ako je primjenjivo
- d) mjere zaštite od buke i vibracija, ako je primjenjivo
- e) mjere za sprječavanje ili minimiziranje prekograničnog onečišćenja životnog okoliša
- f) sustav praćenja emisija uz određivanje metodologije i učestalosti mjerena
- g) uvjete i mjere za sprječavanje velikih nesreća, ako je primjenjivo
- h) mjere sanacije nakon prestanka rada postrojenja
- i) mjere vezane za uvjete rada u izvanrednim situacijama
- j) iznos osiguranja za eventualnu štetu prouzročenu onečišćenjem životnog okoliša, ako je primjenjivo.

(3) Kada standard kvalitete životnog okoliša zahtjeva strože mjere u odnosu na one koje su utvrđene posebnim propisima kojima su regulirane granične vrijednosti emisija, u ekološku dozvolu se unose dodatne ili strože mjere kako bi se postigao standard kvalitete životnog okoliša.

(4) Kada standard kvalitete životnog okoliša zahtjeva strože mjere u odnosu na one koje su ostvarive primjenom najboljih raspoloživih tehnika, u ekološku dozvolu se uključuju dodatne ili strože mjere koje se mogu odnositi na ograničenje radnih sati, korištenje manje onečišćujućih goriva i tome slično.

(5) Sve mjere sadržane u ekološkoj dozvoli obvezno su praćene utvrđenim rokom za njihovu realizaciju.

(6) Nacrt rješenja o izdavanju ekološke dozvole objavljuje se na internetskoj stranici Vlade.

(7) Rok za dostavu sugestija i mišljenja javnosti na nacrt rješenja je osam dana od dana objave.

Članak 80 (Dostava ekološke dozvole i pravo na žalbu)

(1) Ekološka dozvola se dostavlja istodobno podnositelju zahtjeva, nadležnom inspektoru i zainteresiranoj stranci.

(2) Ekološka dozvola se izdaje na razdoblje od pet godina.

(3) Protiv rješenja o izdavanju ekološke dozvole može se izjaviti žalba Apelacijskom povjerenstvu.

Članak 81 **(Obveze operatera nakon pribavljanja ekološke dozvole)**

- (1) Operater je obvezan:
- a) provoditi praćenje emisija i utjecaja koje izazivaju pogon i postrojenje
 - b) osigurati provjeru usklađenosti rada pogona i postrojenja suglasno rokovima, mjerama i praćenjem kako su predviđeni ekološkom dozvolom
 - c) dostavljati nadležnom odjelu izvješće o izvršenom mjerenu emisija u zrak, godišnje izvješće o vrstama, količini i načinu zbrinjavanja otpada, izvješće o monitoringu poduke i drugim mjerama propisanim ekološkom dozvolom
 - d) otkloniti nedostatke utvrđene prilikom nadzora rada pogona i postrojenja bez odlaganja
 - e) osigurati odgovarajuće održavanje pogona i postrojenja, kao i redovitu kontrolu nad radom tehničkih uređaja
 - f) bez odlaganja poduzeti sanacijske mjere s ciljem ponovnog uspostavljanja usklađenosti s ekološkom dozvolom i propisima, u slučaju nesreća koje vode prekoračenju graničnih vrijednosti emisija
 - g) smanjiti ili privremeno obustaviti rad pogona i postrojenja, ukoliko nesreća može prouzrokovati ozbiljnu prijetnju po ljudsko zdravlje ili životni okoliš.

(2) Operater dostavlja nadležnom Odjelu izvješće o postupanju po osnovi izvršenog inspekcijskog nadzora i poduzetim sanacijskim mjerama koje su naložene u slučaju utvrđenih nedostataka.

Članak 82 **(Odbacivanje, odnosno odbijanje zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole)**

(1) Zahtjev koji nije dopunjen ni u naknadno dostavljenom roku nadležni Odjel odbacuje sukladno Zakonu o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

(2) Nadležni Odjel odbija zahtjev za izdavanje ekološke dozvole ukoliko:

- a) sadrži netočne podatke koji su od utjecaja za izdavanje ekološke dozvole i
- b) ne sadrži potrebnu dokumentaciju iz koje se nesumnjivo mogu utvrditi utjecaji na životni okoliš, odnosno dokumentacija nije sastavljena sukladno pravnim, ekološkim i zdravstvenim standardima.

(3) Rješenje kojim se zahtjev za izdavanje ekološke dozvole odbija dostavlja se podnositelju u roku od sedam dana od dana donošenja rješenja i o tome se obavještuje nadležni inspektor.

Članak 83 **(Obnavljanje ekološke dozvole)**

(1) Obnavljanje ekološke dozvole vrši se na zahtjev operatera koji se podnosi nadležnom Odjelu najkasnije 90 dana prije isteka razdoblja važenja ekološke dozvole.

(2) Nadležni Odjel vrši obnavljanje ekološke dozvole svakih pet godina.

(3) Operater uz zahtjev za obnavljanje ekološke dozvole, pored identifikacijskih podatka, adrese, kontakt-telefona i e-adrese, dostavlja izvješće o praćenju i vršenju mjerena predviđenih ekološkom dozvolom.

(4) Nakon razmatranja zahtjeva i informacija iz izvješća dostavljenih od operatera koji podnosi zahtjev za obnavljanje ekološke dozvole, nadležni Odjel:

- a) u roku od 60 dana izdaje obnovljenu ekološku dozvolu ili
- b) odbija zahtjev za obnavljanje ekološke dozvole.

(5) Ukoliko operater ne podnese zahtjev za obnavljanje ekološke dozvole suglasno odredbama stavka 1 ovoga članka, nadležni Odjel donosi rješenje kojim se utvrđuje prestanak važenja ekološke dozvole i o tome izvješćuje nadležnog inspektora.

(6) Odredbe o sudjelovanju javnosti u postupku pribavljanja ekološke dozvole primjereni se primjenjuju u postupku obnavljanja ekološke dozvole.

Članak 84 (Ponovno razmatranje i izmjene ekološke dozvole)

(1) Nadležni Odjel ponovno razmatra, odnosno revidira uvjete utvrđene ekološkom dozvolom i vrši izmjene ekološke dozvole, ukoliko:

- a) je došlo do značajnih promjena u najboljim raspoloživim tehnikama koje omogućuju znatno smanjenje štetnih emisija ili
- b) sigurnost odvijanja rada i djelatnosti zahtijeva uporabu drugih tehnologija.

(2) Nadležni Odjel može ponovno razmatrati ekološku dozvolu, ukoliko postoji zahtjev nadležnog inspektora i zainteresiranih strana koje žive na području rada pogona i postrojenja, kojim se tvrdi da rad pogona i postrojenja može imati negativan utjecaj i ugrožavati ili predstavljati opasnost po životni okoliš i zdravlje.

(3) Ukoliko su izmjene pogona i postrojenja radi prilagodbe zahtjevima u području zaštite životnog okoliša moguće i rezultirale bi manje štetnim utjecajima na životni okoliš i zdravlje, nadležni Odjel nalaže operateru izradu plana prilagodbe s mjerama i rokovima dostizanja najboljih raspoloživih rezultata i usklađivanje s odredbama ovoga Zakona i provedbenih propisa.

(4) Odredbe o sudjelovanju javnosti u postupku pribavljanja ekološke dozvole primjereni se primjenjuju i u postupku ponovnog razmatranja i izmjena ekološke dozvole.

Članak 85 (Promjena u radu)

(1) Ukoliko operater pogona i postrojenja tijekom trajanja važenja izdane ekološke dozvole planira promjenu prirode ili funkcioniranja postrojenja ili proširenje postrojenja ili promjenu sirovine koja može utjecati na okoliš, dužan je o tome pismeno obavijestiti nadležni Odjel.

(2) Obavijest iz stavka 1 ovoga članka sadrži podatke o postojećem pogonu i postrojenju i planiranoj promjeni rada uključujući i druge podatke bitne za utvrđivanje značaja promjene u radu.

(3) Ako prilikom razmatranja zahtjeva utvrdi da proizvodnja, uporaba energije, korištenje vode, korištenje prostora, emisije ili proizvodnja otpada prelazi 25 % (dvadeset pet posto) od ranije utvrđenih vrijednosti, nadležni Odjel utvrđuje da je promjena u radu značajna.

(4) Ukoliko su za utvrđivanje je li promjena u radu značajna potrebne dodatne stručne kvalifikacije, nadležni Odjel može zatražiti od operatera da dostavi mišljenje osobe ovlaštene za izradu akata iz oblasti zaštite životnog okoliša, o mogućim utjecajima predložene promjene na životni okoliš.

(5) Nadležni Odjel odlučuje u roku od 30 dana od dana dobivanja potrebnih podataka o tome je li promjena značajna te o tome obavješće operatera i pozva ga da podnese novi zahtjev za izdavanje ekološke dozvole, koji sadrži podatke o postojećem i planiranom dijelu pogona i postrojenja.

(6) Na postupak izdavanja ekološke dozvole u slučaju promjene u radu primjereno se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o izdavanju ekološke dozvole.

Članak 86 (Prestanak rada)

(1) Kada pogon i postrojenje za koje je izdana ekološka dozvola prestane s radom, operater je dužan postupiti suglasno ekološkoj dozvoli te o tome obavijestiti nadležni Odjel i inspektora u pisanoj formi.

(2) Stečajni upravnik obavješće nadležni Odjel o pokrenutom stečajnom postupku kao i o mogućnosti provedbe mjera i praćenja navedenih u ekološkoj dozvoli.

(3) Nakon što nadležni Odjel utvrđi da su okolnosti iz stavka 1 ovoga članka ispunjeni, donosi rješenje o prestanku važenja ekološke dozvole te rješenje objavljuje na internetskoj stranici Vlade.

Članak 87 (Prestanak važenja ekološke dozvole)

(1) Ekološka dozvola prestaje vrijediti ukoliko:

- a) operater podnose zahtjev za prestanak važenja ekološke dozvole
- b) se utvrди da operater nije obavijestio nadležni Odjel o značajnim promjenama na pogonu i postrojenju
- c) operater prestane ispunjavati uvjete i mjere utvrđene u ekološkoj dozvoli
- d) nadležni inspektor utvrđi da operater ne ispunjava obveze iz ekološke dozvole
- e) se naknadno utvrđi da je operater dobio ekološku dozvolu na temelju pogrešnih i lažnih podataka ili krivotvorene dokumentacije
- f) pogon i postrojenje za koje je izdana ekološka dozvola ne radi dulje od jedne godine
- g) operater ne vrši monitoring i ne dostavlja izvješća o mjeranjima u rokovima kako su utvrđeni ekološkom dozvolom, odnosno ne provodi druge obveze utvrđene ekološkom dozvolom
- h) operater ne postupi po nalogu nadležnog inspektora prema zapisniku o izvršenom inspekcijskom pregledu i
- i) je završen postupak likvidacije.

(2) Ako se utvrdi postojanje jedne ili više okolnosti iz stavka 1 ovoga članka, nadležni Odjel donosi rješenje o prestanku važenja ekološke dozvole, koje dostavlja operateru i nadležnom inspektoru.

(3) Protiv rješenja o prestanku važenja ekološke dozvole može se izjaviti žalba Apelacijskom povjerenstvu.

(4) Žalba na rješenje o prestanku važenja ekološke dozvole ne odgađa ovru.

(5) Rješenjem o prestanku važenja ekološke dozvole utvrđuju se obveza i obveznik izvršenja mjera sanacije za pogon, postrojenje i lokaciju na kojoj se pogon i postrojenje nalaze, poslije prestanka aktivnosti, kako bi se izbjegao rizik po životni okoliš, zdravlje i materijalna dobra.

Članak 88 (Granične vrijednosti emisija)

Granične vrijednosti emisija koje su propisane i sadržane u ekološkoj dozvoli, zasnovane su na propisima kojima se definiraju granične vrijednosti emisija, a koji se usuglašavaju s najboljim raspoloživim tehnikama (BAT (Best Available Technics)).

Članak 89 (Utvrđivanje najbolje raspoložive tehnike)

(1) Najbolje raspoložive tehnike se utvrđuju u formi tehničkih uputa.

(2) Tehničke upute pripremaju radne skupine koje imenuje Vlada na prijedlog nadležnog Odjela.

(3) Za djelatnosti za koje nisu definirane najbolje raspoložive tehnike sukladno odredbama ovoga članka, primjenjuju se najbolje tehnike EU.

(4) Informacije o razvitu tehničkih uputa dostupne su javnosti.

(5) Djelatnosti za koje se utvrđuju najbolje raspoložive tehnike, odnos s referentnim dokumentima za najbolje raspoložive tehnike i primjena drugih dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama, kriterijima za određivanje najboljih raspoloživih tehnika, sadržaju tehničkih uputa o najboljim raspoloživim tehnikama i donošenju odluka i način rada radnih skupina za izradu i ažuriranje tehničkih uputa o najboljim raspoloživim tehnikama utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog Odjela.

Članak 90 (Registar ekoloških dozvola)

(1) Nadležni Odjel uspostavlja i vodi registar ekoloških dozvola.

(2) Sadržaj i način vođenja registra ekoloških dozvola utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog Odjela.

IX. POGLAVLJE. SPRJEČAVANJE VELIKIH NESREĆA

Članak 91 (Sprječavanje i nadzor nad velikim nesrećama)

(1) Operater pogona i postrojenja, uključujući skladišta koja izazivaju veliku nesreću, zbog postojanja opasnih supstancija u količinama iznad graničnih vrijednosti utvrđenih posebnim propisima, dužan je:

- a) dostaviti nadležnom Odjelu podatke o svim prijetećim opasnostima od štete u životnom okolišu ili o sumnji na takvu opasnost
- b) poduzeti potrebne mjere s ciljem sprječavanja opasnosti od velike nesreće
- c) tražiti upute o potrebnim mjerama koje je nužno poduzeti.

(2) Operater je dužan u bilo koje vrijeme nadležnom Odjelu i nadležnom inspektoru dostaviti dokaze o poduzetim mjerama.

(3) Ukoliko nadležni Odjel dobije informacije o prijetećoj opasnosti od štete po životni okoliš, a ne može utvrditi operatera ili operater ne snosi odgovornost, nadležni Odjel je dužan obavijestiti Odjel za javnu sigurnost i nadležnog inspektora.

Članak 92 (Obveza operatera pogona ili postrojenja koje može izazvati veliku nesreću)

(1) Operater pogona i postrojenja ili skladišta iz članka 91 stavka 1 ovoga Zakona dužan je nadležnom Odjelu dostaviti obavijest sa sljedećim podatcima:

- a) ime odgovorne osobe i adresu registriranog mesta sjedišta pogona i postrojenja ili skladišta
- b) informacije o prezentnim opasnim supstancijama u pogonu, postrojenju ili skladištu
- c) količina i fizički oblik opasnih supstancija u pogonu i postrojenju ili skladištu
- d) opis pogona, postrojenja i skladišta
- e) neposredno okružje pogona, postrojenja ili skladišta koji mogu prouzročiti veliku nesreću ili pogoršati njezine posljedice.

(2) Podatci iz stavka 1 ovoga članka dostavljaju se nadležnom Odjelu uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

(3) U slučaju značajnog povećanja u količini ili značajne promjene u prirodi ili fizičkom obliku prezentne opasne supstancije ili svake promjene postupka u kojem se koristi opasna supstancija, promjene u radu pogona i postrojenja ili uređaja koja bi mogla znatno utjecati na opasnost od velike nesreće ili trajnog zatvaranja pogona i postrojenja ili skladišta, operater je dužan bez odlaganja obavijestiti nadležni Odjel.

Članak 93 (Obavješćivanje o velikim nesrećama)

(1) Operater pogona i postrojenja ili skladišta dužan je u što kraćem roku obavijestiti nadležni Odjel, tijelo nadležno za pitanja civilne zaštite i nadležnog inspektora te dostaviti podatke o:

- a) okolnostima velikih nesreća

- b) prezentnim opasnim supstancijama
- c) procjeni utjecaja velikih nesreća i
- d) poduzetim žurnim mjerama.

(2) Operater je dužan obavijestiti nadležni Odjel o poduzetim mjerama za ublažavanje posljedica nesreće velikih razmjera i sprječavanje pojave novih.

(3) Operater je dužan svaku novu informaciju vezanu za nesreću velikih razmjera dostaviti nadležnom Odjelu, Odjelu za javnu sigurnost i nadležnom inspektoru.

(4) Fizičke ili pravne osobe koje su pogodjene ili postoji vjerojatnost da će biti pogodjene štetom u životnom okolišu, koje imaju opravdan interes u svezi s odlukama o životnom okolišu koje se odnose na štetu nastalu nesrećom velikih razmjera ili koje se pozivaju na povrede prava, imaju pravo prijaviti nadležnom inspektoru sve slučajeve štete u životnom okolišu ili opasnosti od štete koje su im poznate, kao i zahtijevati poduzimanje mjera kako bi se šteta spriječila, ili smanjila šteta prouzrokovana velikim nesrećama.

Članak 94 (Plan sprječavanja velikih nesreća)

(1) Operater pogona i postrojenja ili skladišta iz članka 91 ovoga Zakona dužan je pripremiti plan sprječavanja velike nesreće (u dalnjem tekstu: plan) i osigurati provedbu plana kojim se postiže visoka razina zaštite ljudi i životnog okoliša preko odgovarajućih sredstava, struktura i sustava upravljanja, organizacije i kadrova, identifikacije i procjene opasnosti, nadzora rada, planiranja interventnih mjera i provedbe monitoringa pogona i postrojenja.

(2) Operater je dužan pripremiti plan te izvršiti procjenu stanja sigurnosti za nove pogone i postrojenja ili skladišta u roku od najmanje tri mjeseca prije početka gradnje.

(3) Plan iz stavka 1 ovoga članka dostavlja se nadležnom Odjelu, inspektoru i Odjelu za javnu sigurnost uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

Članak 95 (Izvješće o stanju sigurnosti)

(1) Za pogon, postrojenje ili skladište u kojima su prezentne opasne supstancije u količinama utvrđenim posebnim propisima, operater je dužan sastaviti izvješće o stanju sigurnosti kojim se utvrđuju:

- a) plan sprječavanja velikih nesreća i sustav sigurnosnog upravljanja za njegovu provedbu
- b) procjena rizika pojave velikih nesreća te poduzete mjere za njihovo identificiranje i ograničavanje posljedica
- c) sigurnosne mjere uključene u projektiranje, gradnju, funkcioniranje i održavanje pogona i postrojenja i
- d) plan intervencija.

(2) Operater revidira izvješće o stanju sigurnosti najmanje svake tri godine.

(3) Na zahtjev nadležnog Odjela ili inspektora, operater je dužan sastaviti izmjene izvješća o stanju sigurnosti s obrazloženjem za novonastale okolnosti i nove tehnologije u svezi s pitanjima sigurnosti.

(4) Izvješće o stanju sigurnosti za postojeći pogon, postrojenje ili skladište dostavlja se nadležnom Odjeljenju, Odjelu za javnu sigurnost i inspektoru, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Odjel za javnu sigurnost objavljuje izvješće o stanju sigurnosti na internetskoj stranici Vlade.

Članak 96 **(Promjena u radu pogona, postrojenja ili skladišta)**

(1) U slučaju promjena u radu pogona i postrojenja ili promjena količine opasnih supstancija koje mogu uzrokovati velike nesreće operater je dužan preispitati i, ukoliko je nužno, ažurirati plan.

(2) U slučaju prestanka rada pogona, postrojenja ili skladišta, operater je dužan pismeno obavijestiti nadležni Odjel o ispunjavanju uvjeta utvrđenih ekološkom dozvolom koji se odnose na mjere poduzete nakon što je postrojenje, pogon ili skladište prestalo s radom.

Članak 97 **(Postupak u slučaju prestanka rada pogona, postrojenja ili skladišta)**

(1) Po konačnom obustavljanju aktivnosti pogona i postrojenja ili skladišta za koje je izdana ekološka dozvola, operater preko ovlaštenih osoba vrši procjenu stanja kontaminacije tla i podzemnih voda opasnim supstancijama koje su korištene ili su proizvedene u pogonu i postrojenju ili skladištu ili su ispuštane iz pogona i postrojenja ili skladišta.

(2) Kada je pogon, postrojenje ili skladište uzrokovalo značajno onečišćenje tla ili podzemnih voda opasnim supstancijama u usporedbi s nultim stanjem, operater je dužan poduzeti potrebne mjere za sanaciju tog stanja, kako bi se lokacija vratila u prvobitno stanje.

(3) Nakon konačnog obustavljanja aktivnosti u pogonu i postrojenju ili skladištu i u slučaju kada kontaminacija tla i podzemnih voda na lokaciji predstavlja značajnu prijetnju zdravlju ili životnom okolišu kao rezultat aktivnosti koje je obavljao operater i uzimajući u obzir uvjete lokacije pogona, postrojenja ili skladišta utvrđene nultim stanjem, operater je dužan poduzeti potrebne radnje s ciljem uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja postojanosti opasnih supstancija tako da lokacija, uzimajući u obzir njezino trenutačno i buduće korištenje, ne predstavlja rizik.

(4) Nadležni Odjel informira javnosti o mjerama poduzetim od operatera nakon konačne obustave rada pogona i postrojenja ili skladišta.

Članak 98 **(Informacije o sigurnosnim mjerama)**

(1) Operater je dužan dostaviti informacije o sigurnosnim mjerama nadležnom Odjelu i Odjelu za javnu sigurnost, pravnim i fizičkim osobama na koje mogu utjecati velike nesreće kao rezultat rada pogona i postrojenja, odnosno kao rezultat usklađenih opasnih supstancija.

(2) Informacija o sigurnosnim mjerama se revidira svake tri godine ili se ažurira po potrebi u slučaju promjena u radu u roku od šest mjeseci nakon izvršene promjene.

(3) Informacije iz stavka 1 ovoga članka nadležni Odjel objavljuje na internetskoj stranici Vlade.

Članak 99 (Domino učinak)

(1) Na temelju izvješća o stanju sigurnosti, Odjel za javnu sigurnost i nadležni Odjel dužni su identificirati pogone i postrojenja ili skladišta u kojima postoji mogućnost pojave posljedica izazvanih velikim nesrećama ili ta mogućnost može biti povećana zbog lokacije ili blizine takvog pogona ili postrojenja te izvršiti identifikaciju opasnih supstancija.

(2) Odjel za javnu sigurnost i nadležni Odjel dužni su osigurati razmjenu informacija o identifikaciji pogona i postrojenja ili skladišta što bi trebalo omogućiti operaterima da pri izradi plana sprječavanja velikih nesreća, razmotre ukupan rizik i mogućnost pojave takvih nesreća.

(3) Operateri pogona i postrojenja ili skladišta iz stavka 1 ovoga članka dužni su surađivati na informiranju javnosti i dostavljanju informacija nadležnom Odjelu radi pripreme kako internih tako i vanjskih planova intervencije.

(4) Sadržaj izvješća o sigurnosnim mjerama i planovima intervencije utvrđuje se pravilnikom koji donosi Vlada, na prijedlog nadležnog odjela.

Članak 100 (Interni i izvanjski planovi intervencije)

(1) Operater je dužan izraditi interni plan intervencije sa sadržanim mjerama koje se poduzimaju u slučaju velikih nesreća i dostaviti ga nadležnom Odjelu i Odjelu za javnu sigurnost radi izrade vanjskih planova intervencije za mjere koje se poduzimaju izvan pogona i postrojenja ili skladišta.

(2) Plan interne i izvanske intervencije uključuje mjere koje se poduzimaju radi:

- a) kontroliranja nesreće na način da se posljedice takve nesreće svedu na najmanju moguću mjeru i ograniči njihov štetan utjecaj na ljudе, životni okoliš i imovinu
- b) informiranja javnosti i nadležnih službi
- c) omogućavanja revitalizacije i sanacije velike nesreće.

(3) Prilikom izrade internih i izvanskih planova mora se uzeti u obzir udaljenost između pogona i postrojenja ili skladišta od stambenih područja, javnih mesta i područja posebne prirodne osjetljivosti ili interesa.

(4) Interni i izvanjski planovi intervencija moraju biti primijenjeni bez odlaganju u slučaju velike nesreće ili u slučaju pojave izgreda koji bi mogao dovesti do velike nesreće.

X. POGLAVLJE. SUSTAV EKO-OZNAČIVANJA

Članak 101 (Sustav eko-označivanja)

(1) Sustav eko-označivanja uspostavlja se radi poticanja izrade, proizvodnje, marketinga i uporabe proizvoda sa smanjenim utjecajem na životni okoliš u odnosu na ukupno razdoblje trajanja tog proizvoda, kao i radi bolje informiranosti potrošača o utjecaju proizvoda na životni okoliš.

(2) Eko-oznaka se dodjeljuje proizvodima i uslugama široke potrošnje koji zadovoljavaju visoke standarde zaštite životnog okoliša tijekom životnog vijeka proizvoda, osobito ako se njihovom proizvodnjom, odnosno pružanjem usluge smanjuje potrošnja energetskih resursa, emisija štetnih i opasnih supstancija, proizvodnja otpada i potrošnja prirodnih resursa.

Članak 102 (Dodatak eko-oznake)

(1) Eko-oznaka dodjeljuje se na temelju zahtjeva podnesenih od proizvođača, uvoznika, pružatelja usluga i trgovaca.

(2) Eko-oznaka se dodjeljuje proizvodima koji su proizvedeni i uslugama koje se pružaju u Distriktu sukladno ekološkim standardima, kriterijima eko-oznaka uspostavljenim prema skupini proizvoda i usluga i osnovnim uvjetima za zaštitu životnog okoliša.

Članak 103 (Postupak dodjele eko-oznake)

(1) Postupak dodjele eko-oznake provodi nadležni Odjel.

(2) Proizvodi i usluge kojima se dodjeljuje eko-oznaka razvrstani su u skupine proizvoda i usluga.

(3) Uvjeti korištenja eko-oznaka i oduzimanje eko-oznaka utvrđuju se ugovorom koji nadležni Odjel zaključuje s podnositeljem zahtjeva.

(4) Postupak dodjele eko-oznake, izgled eko-oznake, skupine proizvoda i usluga, kriteriji za dodjelu prema uspostavljenim skupinama i registar eko-oznaka, troškovi obrade zahtjeva za dodjelu eko-oznaka, kao i nadzor uporabe eko-oznaka uređuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog voditelja nadležnog odjela.

Članak 104 (Odluka o dodjeli eko-oznake)

(1) Odluku o dodjeli eko-oznake donosi nadležni Odjel.

(2) Eko-oznaka dodjeljuje se na razdoblje od četiri godine.

Članak 105
(Registar eko-oznaka)

- (1) Odjel uspostavlja i vodi registar eko-oznaka.
- (2) Sadržaj i način vođenja registra iz stavka 1 ovoga članka uređuju se podzakonskim aktom iz članka 103 stavka 4 ovoga Zakona.

**XI. POGLAVLJE. FINANCIRANJE ZAŠTITE ŽIVOTNOG OKOLIŠA I
EKONOMSKI INSTRUMENTI**

Članak 106
(Sredstva za financiranje zaštite životnog okoliša)

- (1) Sredstva za financiranje zaštite životnog okoliša osiguravaju se iz:
- a) proračuna Distrikta
 - b) donacija
 - c) kredita ili međunarodne pomoći
 - d) drugih izvora.
- (2) Sredstva za financiranje zaštite životnog okoliša koriste se za:
- a) očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja životnog okoliša
 - b) sudjelovanje s drugim razinama vlasti u ispunjavanju obveza Bosne i Hercegovine koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma i sličnih akata, a tiču se zaštite životnog okoliša
 - c) sprječavanje štete ili otklanjanje posljedica nastale štete po životni okoliš u slučaju kada se ne može utvrditi odgovornost za nastalu štetu
 - d) poduzimanje mjera s ciljem unapređivanja zaštite životnog okoliša, kao što su razvitak sustava informiranja, istraživanje javnosti i druge aktivnosti za zaštitu životnog okoliša.

Članak 107
(Fond za zaštitu životnog okoliša)

- (1) Vlada može posebnom odlukom uspostaviti fond za zaštitu životnog okoliša.
- (2) Odlukom iz stavka 1 ovoga članka utvrđuju se izvori sredstava za financiranje fonda za zaštitu životnog okoliša, način prikupljanja namjenskih sredstva za zaštitu komponenti životnog okoliša i način raspodjele i upravljanja tim sredstvima.

XII. POGLAVLJE. ODGOVORNOST ZA ZAŠTITU ŽIVOTNOG OKOLIŠA

Članak 108
(Aktivnosti na zaštiti životnog okoliša)

Pravna i fizička osoba dužne su, u obavljanju svojih aktivnosti, osigurati zaštitu životnog okoliša:

- a) primjenom propisa o zaštiti životnog okoliša
- b) održivom uporabom prirodnih resursa, dobara i energije
- c) uvođenjem energetski učinkovitijih tehnologija i uporabe obnovljivih izvora energije
- d) uporabom proizvoda, procesa, tehnologija i prakse, koji manje ugrožavaju životni okoliš
- e) poduzimanjem mjera prevencije ili otklanjanja posljedica ugrožavanja i štete po životni okoliš
- f) vođenjem evidencije o potrošnji sirovina i energije, ispuštanju onečišćujućih materija i energije, klasifikaciji, karakteristikama i količinama otpada
- g) kontrolom aktivnosti i rada pogona i postrojenja ili skladišta koji mogu predstavljati rizik ili prouzročiti opasnost po životni okoliš i zdravlje ljudi i
- h) primjenom drugih mjera sukladno Zakonu.

Članak 109 (Odgovornost za štetu nastalu onečišćenjem životnog okoliša)

(1) Za štetu nastalu onečišćenjem životnog okoliša odgovoran je onečišćivač, sukladno načelu iz članka 14 ovoga Zakona.

(2) Za onečišćenje životnog okoliša odgovornost snosi pravna ili fizička osoba, odnosno odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je svojim činjenjem ili nečinjenjem izazvala onečišćenje životnog okoliša.

Članak 110 (Naknada štete)

(1) Onečišćivač koji prouzroči štetu onečišćenjem životnog okoliša dužan je poduzeti nužne mjere radi smanjenja štete u životnom okolišu i uklanjanje dalnjih rizika ili opasnosti ili mjere sanacije štete u životnom okolišu.

(2) Ako se šteta iz stavka 1 ovoga članka ne može sanirati odgovarajućim mjerama, osoba koja je prouzročila štetu dužna je nadoknaditi prouzročenu štetu.

Članak 111 (Vrste troškova)

Troškovi poduzimanja mjera za smanjenje štete i troškovi saniranja nastale štete obuhvaćaju troškove:

- a) žurne intervencije
- b) izravne i neizravne sanacije i uspostavljanja stanja prije nastanka štete i
- c) naknade osobama izravno pogodenim onečišćenjem životnog okoliša.

Članak 112 (Oslobađanje od odgovornosti)

(1) Pravna ili fizička osoba može se oslobođiti od odgovornosti za štetu u slučaju da je onečišćenje životnog okoliša nastupilo zbog:

- a) izvanrednog stanja ili više sile
- b) činjenja ili nečinjenja treće osobe s namjerom nanošenja štete
- c) provedbe naredbi i mjera za sprječavanje velike nesreće.

(2) Osoba iz stavka 1 ovoga članka može se potpuno ili djelomično oslobođiti od odgovornosti za štetu ukoliko dokaže da je primijenila odgovarajuće mjere zaštite koje su okolnosti zahtijevale da bi spriječila ili ublažila štetu.

Članak 113 (Osiguranje za štetu)

Operater koji obavlja djelatnost opasnu po životni okoliš dužan je preko osiguranja ili na drugi način osigurati sredstva za naknadu troškova iz članaka 109 i 110 ovoga Zakona i štete nastale onečišćenjem životnog okoliša.

Članak 114 (Primjena Zakona o obligacijskim odnosima)

Na pitanje odgovornosti za štetu i naknade štete prouzročene životnom okolišu primjenjuje se Zakon o obligacijskim odnosima.

XIII. POGLAVLJE. NADZOR I PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 115 (Upravni nadzor)

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona vrši nadležni Odjel.

Članak 116 (Inspeksijski nadzor)

Inspeksijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona vrši inspekcija za zaštitu životnog okoliša.

Članak 117 (Ovlasti inspekcije za zaštitu životnog okoliša)

U provedbi inspeksijskog nadzora nadležni inspektor, pored općih ovlasti propisanih Zakonom o inspekcijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ima ovlast naložiti mjeru:

- a) otklanjanja utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u radu postrojenja, koji za posljedicu imaju ili mogu imati onečišćenje životnog okoliša
- b) privremene zabrane obavljanja rada postrojenja ili obavljanja djelatnosti u proizvodnom postupku, koji za posljedicu imaju ili mogu imati onečišćenje životnog okoliša, dok se nedostatci ili nepravilnosti u radu ne otklone
- c) privremene zabrane korištenja uređaja i opreme, koji za posljedicu imaju ili mogu imati onečišćenje životnog okoliša, dok se nedostatci ili nepravilnosti u radu ne otklone
- d) privremene zabrane obavljanja djelatnosti u proizvodnom postupku, korištenje uređaja i opreme, koji za posljedicu imaju onečišćenje životnog okoliša velikih razmjera

e) obustavljanja radova, ukoliko se radovi obavljaju na način koji nije sukladan uvjetima utvrđenim u studiji utjecaja na životni okoliš, odnosno u ekološkoj dozvoli.

Članak 118 (Novčane kazne)

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 100.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

- a) izgradi ili rukovodi radom pogona ili postrojenja ili obavlja aktivnosti bez izrade studije, sukladno članku 65 ovoga Zakona
- b) izgradi ili rukovodi radom pogona ili postrojenja ili obavlja aktivnosti bez pribavljanja ekološke dozvole (članak 74 ovoga Zakona)
- c) ne provodi mjere utvrđene ekološkom dozvolom iz članka 79 ovoga Zakona
- d) ne obavlja praćenje emisije, na način propisan u članku 81 stavku 1 točki a) ovoga Zakona
- e) ne dostavlja nadležnom Odjelu i inspektoru izvješće o rezultatima praćenja iz članka 81 stavka 2 točke c) ovoga Zakona
- f) ne provede mjere utvrđene rješenjem u slučaju iz članka 84 stavka 3 ovoga Zakona
- g) izvrši promjenu prirode, funkcioniranja ili proširenja pogona ili postrojenja suprotno odredbi članka 85 ovoga Zakona
- h) ne dostavi podatke suglasno odredbama članka 91 stavka 1 ovoga Zakona
- i) ne sastavi plan sprječavanja velike nesreće iz članka 94 ovoga Zakona
- j) ne dostavi izvješće o stanju sigurnosti suglasno odredbama članka 95 ovoga Zakona
- k) ne izvrši procjenu stanja kontaminacije tla i podzemnih voda i ne poduzme mjere za sanaciju tla i podzemnih voda iz članka 97 ovoga Zakona
- l) ne osigura sredstva za naknadu štete iz članka 110 ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1 ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 20.000,00 KM.

(3) Za prekršaje iz stavka 1 ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM.

TREĆI DIO – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 119 (Prijelazne odredbe)

Postojeći pogon, postrojenje ili skladište dužno je sastaviti plan sprječavanja velike nesreće, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 120 (Rok za donošenje podzakonskih akata)

(1) Vlada je dužna u roku od dvanaest mjeseci donijeti podzakonske akte propisane ovim Zakonom.

(2) Voditelj Odjela je dužan u roku od dvanaest mjeseci donijeti podzakonske akte propisane ovim Zakonom.

Članak 121
(Primjena podzakonskih akata)

Do donošenja podzakonskih akata iz članka 120 ovoga Zakona primjenjuju se podzakonski akti koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona, izuzev odredbi koje su u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 122
(Započeti postupci)

Postupci koji do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nisu pravomoćno završeni završit će se po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 123
(Stavljanje izvan snage)

Stupanjem na snagu ovoga Zakona stavlja se izvan snage Zakon o zaštiti životnog okoliša (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 24/04, 1/05, 19/07 i 9/09).

Članak 124
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj: 01-02-4863/24
Brčko, 4. 9. 2024. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH
mr. sc. Siniša Milić